

6-7 • 29.6.2022

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven evankelisluterilaisten seurakuntien lehti

Tyyne Kettunen
toivottaa
levollista kesää

► Sivu 16

KIRKKO & KOTI
Tapahtumat

Ota liite
tälteen!

Ota talteen
kesäkauden
tapahtumaliite

Petteri Taalas
rauhoittelee
ilmastoahdistuneita

► Sivu 4

Puijon kesäkahvila
tarjosi hengähdys-
taun arkeen

► Sivu 6

kirkkojakoti.fi

Työn alla kaikkia KUTSUVA KIRKKO

Kuopion seurakuntien luottamushenkilöt ovat isojen päätösten äärellä, kun he lähiaikoina päättävät yhtymän kiinteistöjen 10 vuoden linjauksista eli kiinteistöstrategiasta.

Kesäkuussa yhteinen kirkkoneuvosto lähetti strategialuonnoksen seurakuntaneuvostoihin kommentoitavaksi ja palaa sen käsittelyyn elokuussa. Strategian vahvistaa yhteinen kirkkovaltuusto lokakuussa.

Kiinteistöstrategia on vuoteen 2032 ulottuva suunnitelma kiinteistöratkaisusta: arvoista, suurista linjoista ja tavoitteista. Sen henki on tehdä valintoja, mutta ei rahan vaan toiminnan ohjaamana. Ratkaisulla tavoitellaan tilojen monikäyttöisyyttä ja siten käytön kasvua.

”Kun vastakkain ovat toiminta ja seinät, mieluummin luovumme turhasta tiloista. Ne tilat pidetään, joilla on riittävä käyttöaste”, sanoo luottamushenkilö **Taisto Toppinen**, joka on ollut työstämässä strategiaa.

Yhteistyötä ja puntarointia

Kiinteistöstrategia kantaa nimeä *Yhdessä rakennettu, kaikkia kutsuva kirkko*. Kun suunnitelmaa eletään todeksi, joka ikinen ratkaisu punnitaan monelta kantilta ja tilan käyttäjien tarpeita ja toiveita kuunnellaan laajasti.

”Tilat ovat tärkeitä toiminnan mahdollistajia”, yhteisen kirkkoneuvoston puheenjohtaja **Matti Pentikäinen** sanoo.

”Seurakuntalaiset omistavat tilat. Heidän pitäisi saada käyttöä niitä mahdol-

MITEN tehtäisiin kirkkoista eläviä keskuksia?

TUULA HYYTINEN

lisimman paljon”, muistuttaa Puijon vt. kirkkoherra **Elina Knuuttila**.

Tätä nykyä seurakuntayhtymä omistaa Kuopiossa, Kaavilla ja Tuusniemellä

yhteensä 16 kirkkoa, 19 seurakuntataloa ja 3 käytössä olevaa leirikeskusta, 6 siunauskappelia ja 19 hautausmaarakennusta sekä liike- ja asuinhuoneis-

toja – kaikkiaan 104 rakennusta. Näillä näkymin yhtymällä ei ole varaa omistaa ja korjata niitä kaikkia – varsinkin kun kirkollisveronmaksajien määrä vähe-

LYHYESTI

KATSE KIRKKOON

Tilataideteos Kuopion tuomiokirkkoon

KUOPION tuomiokirkkoseurakunnan seurakuntaneuvosto on päättänyt hankkia tuomiokirkkoon tilataideteoksen ”Tuomiokirkon kastepuu ja lasten alttari”. Teoksen ovat suunnitelleet ja toteuttavat myös kirkkotaiteessa ansiotuneet kuopiolaiset taiteilijat **Jaana Partanen** ja **Heikki Lamusuo**.

Teoksen ideoinnissa on ollut mukana tuomiokirkkoseurakunnan kasvatustiimi. Teos sijoitetaan Tuomiokirkon eteläpäätyyn, jossa nykyäänkin sijaitsee lasten nurkkaus. Kastepuu toteutetaan käsin työstetystä puumateriaalista. Se muodostaa lasten alttarin kanssa Tuomiokirkon etelän puoleisen sisäänkäynnin viereen tilateoksen, missä lapset voivat viettää aikaa jumalanpalvelusten aikana tai lapsiryhmät kokoontua hartauteen. Kastepuun lehtinä ovat kristallit. Kastettujen nimet kirjataan nauhoihin, jotka kiin-

nitetään puun kristalleihin. Alttarissa ja nurkkauksen muussa esineistössä hyödynnetään kirkon vanhoja penkejä ja muuta Tuomiokirkon varastossa olevaa historiallista esineistöä. Alttarille tulee myös kirkkovuoden mukaan vaihtuvaa, Raamatun kertomuksiin liittyvää materiaalia, jolla lapset voivat leikkiä.

Teos rahoitetaan **Aino** ja **Olavi Talveksen** testamenttirahaston varoilla. Seurakuntaneuvosto haluaa tällä teoksella muistaa Talveksia, joille Tuomiokirkko ja lapset olivat rakkaita.

Tilataideteos saataneen Tuomiokirkkoon syksyn aikana.

TUULA HYYTINEN

MUURUVEDEN kirkko

nee. Tilojen hoitokulut ja käyttäjämäärä eivät kohtaa.

”Isoja kunnostuksia ja monien miljoonien peruskorjauksia olisi luvassa useita, jolloin korjausvelka kasvaa ennusteen mukaan yli 40 miljoonaan”, kiinteistöpäällikön sijainen **Sami Purovesi** kertoo.

Kymmenen vuoden aikana yhtymällä on varaa käyttää korjauksiin noin 20 miljoonaa euroa.

Talot kolmessa salkussa

Kiinteistöstrategiaa valmistellut 10 henkilön työryhmä on käynyt läpi yhtymän kiinteistöt ja tilat ja luokitellut ne kolmeen salkkuun: säilytettäviin, kehitettäviin ja luovuttaviin.

”Nyt on rohkeasti lajiteltu kiinteistöt eri ryhmiin. Säättöä ja keskustelua tulee varmasti”, Taisto Toppi-
nen sanoo.

”Sataprosenttista tyytyväisyyttä ei varmasti tule. Suurena kysymysmerkinä on myös rakennuskustannusten kasvu”, Matti Pentikäinen kommentoi.

Strategian mukaan tilojen vähentämistä pitää aina tarkastella useasta näkökulmasta eikä korjausvelka yksinään ratkaise. Tilojen vähentäminen taas ei tarkoita toiminnan supistamista, vaan toimintaa tiloissa pitää pystyä lisäämään. Nyt seurakuntatilojen käyttöaste on keskimäärin 16 prosenttia. Kymmenessä vuodessa tavoitellaan käyttöasteen kasvua 25 prosenttiin.

”Se on tiukka tavoite. Kirkkojen pitäisi olla auki, niissä pitäisi olla erilaisia tapahtumia eri-ikäisille. Monet rakennuksemme ovat usein tyhjinä, ja silloin niitä pitäisi pystyä vuokraamaan ulos. Esimerkiksi kerhotilat ovat kesäisin pitkään käyttämättä ja joissain kirkkoissa on vain muutama tilaisuus viikossa. Kulut juoksevat läpi vuoden, ja talvella lämmitys maksaa paljon”, Sami Purovesi kertoo.

”Jos luovutaan seurakuntatalosta tai vuokrati-
lasta, voidaan siirtyä kirkkoon saman lämmitettävän katon alle. Kirkkojen monitoimisuutta kehitetään tyylikkäästi ja tilojen käyttöä järje-
stetään”, Pentikäinen sanoo.

Omiin tiloihin halutaan monikäyttöisyyttä ja yhteiskäyttöä eri toimijoiden kanssa. Myös vuokratilat ovat joissain tapauksissa järkevä ratkaisu.

Jotakin kehitetään, jostakin luovutaan

Kehitettävien salkussa ovat mm. Alavan, Kallaveden, Maaningan ja Vehmersalmen kirkot sekä Rytken leirikeskus.

”Esimerkiksi Kallaveden kirkkoa kehittämällä halutaan kirkolle jatkoaikaa ilman kallista peruskorjausta. Syvänniemen kirkko säästetään tuholta kattoremontilla”, Pentikäinen kuvailee.

Pentikäinen muistuttaa, että huomioon pitää ottaa uudetkin alueet, kuten Savilahti ja Hiltulanlahti.

Luopumispuntarissa ovat mm. Neulamäen, Maaningan ja Vehmersalmen seurakuntatalot, Vanha pappila ja Hirvijärven leirikeskus. Tavoitteena on vähentää tiloja 30 prosentilla.

Luopumisen harkinta ei kuitenkaan tarkoita, että kohteesta todella luovutaan, vaan jokainen kivi käännetään. Vaihtoehdot punnitaan myös esimerkiksi Hirvijärvellä, jossa järjestetään vuosittain yhdeksän rippileiriä ja viikonloppuleirejä lähes viikoittain läpi vuoden.

”Leirit ovat lasten ja nuorten kannalta hyvin tärkeitä. Haluamme, että toiminta jatkuu uude-
sakin tilanteessa”, Pentikäinen sanoo.

Mahdollisuus uudistua

Kiinteistölinjaukset voivat ohjata myönteiseen muutokseen.

”Kun joudumme vähentämään ja muokkaamaan tiloja, saamme samalla miettiä, mitä rakennuksil-
tamme haluamme. Miten tehtäisiin etenkin kirkoi-
sta eläviä keskuksia? Ei vain sellaisia, joita on kiva käydä ihmettelemässä silloin tällöin”, Elina Knuut-
tila pohtii.

Monikäyttöisessä tilassa arki, juhla ja yhteistyö
lyövät kättä: tilaan istuvat niin juhlat kuin päiväker-
ho ja nuortenilta.

”Monikäyttöisyys lisää käyttäjäkuntaa ja siksi kiinteistöjen kehittäminen kannattaa. Tällaista on jo vireillä muutamassa kirkossa. Myös kirkkohallitus kannustaa monikäyttöisyyteen”, Sami Puro-
vesi sanoo.

Toisaalta seurakuntien toiminta on kehittymäs-
sä suuntaan, jossa omien kokoontumistilojen tarve vähenee, koska kohtaamiset ohjautuvat yhä enem-
män sinne, missä ihmiset muutenkin ovat.

”On tervettä, ettei Mooses odota vuoren tule-
van luokseen. Meidän on vähemmillä kiinteistöillä pystyttävä menemään sinne, missä ihmiset elävät. Pitää olla kykyä ajatella uusiksi”, Pentikäinen sanoo.

Yhtymän maantieteellisesti laaja alue tuo kiin-
teistöratkaisuihin omat haasteensa. Taisto Toppi-
nen muistuttaa, että tietynlainen verkosto pitää olla mutta pitää myös sietää etäisyyksiä.

”Seurakunnassa kiinteistöistä luopuminen on yllättävän vaikeaa, kuten koulujenkin lakkautuk-
set. Nämä eivät ole helppoja päätöksiä.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

PÄÄKIRJOITUS

Voinko soittaa?

Olimme juuri puhuneet työpaikalla puhelinkulttuurin muuttumisesta. Varsinkin nuoret saatavat nykyään jopa hieman jännittää puhelimesta asioimista. He ovat niin tottuneita muihin viestintäkanaviin.

Hiljattain huomasin *Helsingin Sanomissa* kolum-
nin, jossa käsiteltiin samaa aihetta. **Merituuli Saikko-**
nen kirjoitti 10.5.: ”Ystävieni mielestä olen kummallinen vanhus. Minä nimittäin edelleenkin soittelen ihmisille – jopa täysin ennalta arvaamatta.”

Pohdin omaa viestintäkäyttäytymistäni ja huomasin, että nykyään kysyn usein ensin viestillä, voinko soittaa tai sovin jo ennalta sopivan soittoajan. Työssä laitan enem-
män sähköpostia kuin soitan.

Muikin asiointi on siirtynyt puhelinpalveluista entistä enemmän verkkoon.

Seurakunnat alkoivat korona-aikana suoratoistamaan eli striimaamaan jumalanpalveluksia ja muita tapahtu-
mia. Lähettykset jatkuvat osassa seurakuntia edelleen.

Olemme saaneet muutamia palautteita siitä, miksi seurakuntalaisia ei näy striimatuissa lähettyksissä. Suora-
toisto ei pysty tavoittamaan kaikkia jumalanpalveluksen ulottuvuuksia. Lisäksi huomioimme kuvaamisessa yksi-
tyisyyden suojan kirkon viestinnän suositusten mukaises-
ti. Ehtoollisen viettoa ei kuvata ja pääosin seurakunnan kuvaaminen tapahtuu kirkon takaosasta, jolloin seura-
kuntalaisia ei kuvata edestäpäin. Kaikki seurakuntalaiset eivät halua tulla kuvatuiksi. Myös striimauskameroita on käytössä rajallinen määrä.

Palaute on tärkeää. Huomioimme toiveita mahdol-
lisuuksien mukaan ja kehittämme lähettyksiä. Erilai-
set virtuaalilähettykset ja verkkotapaamiset ovat tulleet jäädäkseen.

Iloitsemme kuitenkin siitä, että ihmiset ovat alkaneet taas saapua kirkkoihin ja tapahtumiin paikan päälle.

Kokoonnutaan yhteen – tavalla tai toisella.

MINNA SIIKANIVA

KUUKAUDEN VALINNAT

31.8.

KIRKKO JA KOTI -lehti jää kesätauolle. Seuraavan kerran lehti ilmestyy 31.8.

85 %

LUTERILAISEN maailmanliiton jäsenkirkois-
ta 85 % vihkii naisia papeiksi.

11 000 €

KIRKON mediasäätiön kevään suurin tuki-
summa 11 000 € myönnettiin Suomen
Pipliaseuran tuottamalle Johdantokurssi
Raamattuun -videosisällölle.

KIRKKO on vahvasti mukana heinäkuun SuomiAreenalla. Viikon aikana kirkon edustajia voi kuulla paneelikeskus-
teluissa, kirkon teltalla torikahveilla sekä piispojen iltahetkissä Keski-Porin kirkossa. Kirkon oma paneelikeskustelu on ti 12.7. klo 15. Silloin pohditaan, miten voimme auttaa nuoria heidän haasteissaan, ja miten voimme lievittää ulkopuolisuuden ja yksinäisyyden kokemuksia tilanteessa, jossa ulkoiset kriisit vaikeuttavat arjessa selviytymistä.

KIRKON Ulkomaanavun nuorisojärjestö Changemaker on käynnistänyt ylikulu-
tuksen vastaisen Ei kestä! -kampan-
jansa. Changemaker vaatii päättäjiltä toimia, joilla voitaisiin puuttua yliku-
lutukseen ja ohjata suomalaisia kohti kestävämpää elämäntapaa. Ylikulu-
tukseen vaikuttaa muun muassa se, että monet tuotteet ovat heikkolaa-
tuisia. Ongelma on mahdollisimman suuriin voittoihin pyrkivässä tuotan-
nossa, jossa tavaroita ei enää tehdä kestäväksi vuosia tai vuosikymmeniä.

RUKOILEN

Jumalan valo

antakoon meille tähän kesään toivon.

Sinä annat iloksemme jokaisen

kukkivan kukan ja kasvavan ruohon,

jokaisen uivan ja lentävän linnun.

Ja pörriäiset.

Suo myös tuulten puhaltaa ja

lehtien havinan liikuttaa sielujamme.

Kiitos kun lupauksesi mukaan

pidät kaikista luoduista

hyvää huolta.

Aamen

ILMASTOTALKOOT

tuottavat tulosta

Ilmastonmuutos on tosiasia – mutta ei maailmanloppu. Kuopiossa vierailut Maailman ilmatieteen järjestön pääsihteeri Petteri Taalas haluaa rauhoitella ilmastoahdistuneita.

Kenellekään ei varmasti ole jäänyt vieraaksi termi ilmastomuutos. Se on vuosikausien ajan komeillut eri tiedostusvälineiden kärkiuutisissa ja sen tiimoilta käydään, välillä kovin kiihkeääkin, keskustelua.

Viime kesän helleputki sai monet suomalaiset tuumaamaan, että tätä se ilmastomuutos nyt sitten on. Viileä kevät puolestaan on ollut omiaan vahvistamaan päinvastaisia mielipiteitä.

”Ilmastotutkimus katsoo asioita kymmenien vuosien skaalalla ja siinä on nähtävissä selkeä trendi. Esimerkiksi viimeisen viidenkymmenen vuoden aikana on menty reippaasti ylöspäin maapallon keskimääräisessä lämpötilassa ja kasvihuonekaasujen päästömäärissä”, Petteri Taalas selvittää.

”Yksittäisinä vuosina voidaan rikkoa erilaisia ennätyksiä suuntaan jos toiseenkin, vaikkapa sademäärissä tai lämpötiloissa. Yhden vuoden perusteella ei kuitenkaan pidä tehdä päätelmiä. Sääilmiöissä on aina ollut luontaista vaihtelua ja tulee olemaan jatkossakin.”

Helleputkia ja rankkasateita

Ilmastonmuutos tarkoittaa, että sään ääri-ilmiöt ovat kasvussa.

”Tulemme yhä enemmän kokemaan pitkiä ja kovia hellejaksoja, samaten rankkasateita ja tulvia. Mutta kyllä pakkastalviakin on vielä luvassa, ne eivät ole tyystin katoamassa.”

Sään ääri-ilmiöillä on monenlaisia seurauksia ihmisten elämään.

”On selvää, että jos osassa maapalloa esimerkiksi kuivuus lisääntyy, sillä on valtavia vaikutuksia niin inhimillisesti kuin taloudellisesti.”

Myös yksittäinen ihminen voi kantaa kortensa kekoon.

Taalaksen mukaan tästä on yhtenä esimerkkinä kymmenisen vuotta sitten Pohjois-Afrikassa koettu ”arabikevät”.

”Tuolloin alueella kärsittiin kovasta kuivuudesta, mikä johti ruokatuotannon vaikeutumiseen ja sen myötä hintojen nousuun. Tilanne eskaloitui poliittiseksi kriisiksi ja levottomuuksiksi.”

Pahimmillaan sääolojen voimakas muuttuminen voi johtaa ilmastopakolaisuuteen. Tietyillä alueilla elinolosuhteet käyvät niin mahdottomiksi, että on pakko yrittää hakeutua muualle.

”Jo tällä hetkellä maailmassa on arviolta noin 40 miljoonaa ilmastopakolaista.”

Ei syytä synkkyteen

Ilmastonmuutoksesta uutisoidaan herkästi kovin toivottomaan sävyyn ja

TUULA HYTTINEN

”MEILLÄ on muutamia vuosikymmeniä aikaa tehdä ilmaston kannalta hyviä muutoksia – niiden kaikkien ei tarvitse tapahtua heti ensi vuonna”, Petteri Taalas tähdentää.

annetaan ymmärtää, ettei mitään ole tehtävissä lopullisen katastrofin estämiseksi. Taalas lyö kuitenkin jarrua synkeimmille visioille.

”Mitkään laskelmat eivät tue oletusta, että maailma olisi tuhoutumassa ilmastomuutoksen takia. Haittavaikutuksia toki on tulossa ja ne lisääntyvät, jos mitään ei tehdä.”

”Pahin skenaario näytti jossain vaiheessa, että ilmaston lämpeneminen voisi yltää viiden celsiusasteen hujakoille. Se ei ole toteutumassa, sillä kehitystä on onnistuttu kääntämään suotuisampaan suuntaan ja tällä hetkellä tuleva lämpeneminen on 3,0–2,5 asteen luokkaa. Tavoite olisi 1,5 astetta, mutta sen eteen pitäisi tehdä vielä paljon töitä.”

Suurin syypää ilmaston lämpenemiselle on fossiilisten polttoaineiden käyttö, ja toiseksi tärkein metsien hakkuut trooppisilla alueilla.

”Fossiiliset polttoaineet tuottavat hiilidioksidipäästöjä, jotka viipyvät ilmakehässä satoja vuosia, ja juuri se on ongelmallisista.”

”Metsiä puolestaan raivataan pelloiksi, joilla kasvatetaan karjalle rehua. Metsät saavat väistyä myös palmuöljyplantasien tieltä. Maapallo kuitenkin tarvitsee metsiä sitomaan hiilidioksidia.”

Lentoliikenne on pieni pahis

Taalas toteaa, että ilmastomuutoksen hillitsemiseksi on jo tapahtunut hyvää kehitystä.

”Tällä hetkellä 32 maata on vähentänyt hiilidioksidipäästöjään. Suomi esimerkiksi

on onnistunut viimeisen viidentoista vuoden aikana vähentämään päästöjään 36 prosenttia.”

”Jotta tavoitteet olisi mahdollista saavuttaa, tulisi Kiinan ja Intian tapaisten suurten, hiilivoimaa käyttävien maiden sitoutua vahvemmin mukaan ilmastotalkoisiin.”

Kyse on suuresta asiasta, mutta myös yksittäinen ihminen voi kantaa kortensa kekoon.

”Liikkumisessa kannattaa mahdollisuuksien mukaan hyödyntää sähköautoa tai pyörää. Asumisessa voisi pyrkiä panostamaan hyvään eristämiseen sekä maalämmön ja ilmalämpöpumppujen käyttöön.”

”Myös kasvisruuan suosiminen on ilmastoteko. Sen suhteen ei toki tarvitse heittäytyä fanaattiseksi ja hylätä lihaa kokonaan. Olisi kuitenkin suotuisaa lisätä kasvisten osuutta ruokavaliossa.”

Erityisen paljon viime vuosina on syytelty lentomatkailua ja pidetty sitä varsin tuhoisana ilmastolle. Taalas ei syytöksiä täysin allekirjoita.

”Lentomatkailu on itse asiassa aika pieni pahis koko tässä kuviossa. Kansainvälinen lento- ja laivaliikenne tuottavat yhteensä vain kaksi prosenttia maailman hiilidioksidipäästöistä, ja nekin ovat kompensoitavissa nykyisillä hiilinieluilla.”

Ilmasto vai talous?

Ilmastonmuutoksen hillitseminen ja talouskasvu asetetaan monissa yhteyksissä hanakasti vastakkain. Taalaksen mukaan ne eivät ole toisensa pois sulkevia asioita.

”Tilastot osoittavat, että useat päästöjään vähentäneet maat ovat onnistuneet ylläpitämään myös talouskasvuaan.”

Taalas huomauttaa, että vaihtoehtoihin energiamuotoihin siirtyminen on luonut paljon uusia innovaatioita ja niiden myötä bisnesmahdollisuuksia.

”Esimerkiksi Teslan sähköautot ovat varsinainen menestys, ja Kiina tekee hyvää bisnestä aurinko- ja tuulienergian saralla.”

HELI HARING

Petteri Taalas

- ✦ Meteorologi ja YK:n Maailman ilmatieteen järjestön pääsihteeri kausilla 2016–19 ja 2020–23.
- ✦ Toiminut aikaisemmin myös Ilmatieteen laitoksen pääjohtajana.
- ✦ Itä-Suomen yliopiston hallituksen puheenjohtaja 2009–2015.
- ✦ Vihittiin kunniatohtoriksi Itä-Suomen yliopiston promootiossa kesäkuussa 2022.

MITÄ MIELESSÄ?

VÄINÖLÄNNIEMEN
uimaranta on
suositettu kesäpaikka.

Hyvää kesää yhteisellä rannalla

Uimarannoilla riittää kesästä nauttavia vilinäksi asti, minkä Kuopion Väinölänniemen rannalta tietää rantavalvoja **Atte Pohjo-lainen**. Uimavalvonnan tuottaa Mestar Kuopio.

Paljonko Väinölänniemen rannalla käy uimareita?

”Lämpimänä arkipäivänä 1 000–2 000, viikonloppuna jopa tuplat. Väinölänniemi on Kuopion ainoa EU-ranta eli se on valvottu ja auki 15.6.–31.8. Valvoja on päivittäin 3–6.”

Mitä rannalla ja uudessa on hyvää pitää mielessä?

”Ui rauhassa. Älä rehki liikaa. Pysy poissa hyppytornin alta. Ketään ei saa työntää laiturilta veteen. Roskat kuuluvat roskikseen, eivät rannalle. Yleiselle rannalle ei voi myöskään tulla lemmikkien kanssa, eikä siellä saa juoda alkoholia.”

Mistä tunnistaa apua tarvitsevan uimarin?

”Apu on tarpeen, jos uimarilla rupeaa alavartalo vajoamaan, pää kääntyy ylöspäin ja uinnista loppuu puhti. Jos itse tajuaa voimien tai taidon loppumisen, on heilutettava meille tai pidettävä ääntä. Hyppääjä on avun tarpeessa, jos ei hypyn jälkeen tule pintaan.”

Millaiseksi arvioit ihmisten uimataidon?

”Se on oikeasti hyvä. Lapset saavat koulussa uimaopetusta, he osaavat uida ja hyppiä tornista. Yleensä uimataidostaan epävarmat tiedostavat taitonsa ja pysyvät rannan matalammalla puolella.”

Mitkä ovat uimavalvojan yleisimpiä tehtäviä?

”Huolehdimme rannan turvallisuudesta ja siisteydes-

tä. Katsomme, että laiturilla on kunnossa eikä rannalla ole roskia, kuten pulloja, tölkkejä ja ruokapakkauksia. Päivän mittaan seuraamme ihmisten toimintaa, kerromme tornissa käyttäytymisestä ja muistutamme, ettei laiturilla saa juosta. Lämpiminä päivinä kaikki haluavat päästä koko ajan uimaan ja hyppimään, joten meno voi olla villiä ja äänekkästä. Tornin kulmalle ei saa jäädä istuskelemaan.

Jotkut uimarit pyytävät meitä seuraamaan heidän uintiaan. Hengenpelastustehtäviä on harvoin. Joskus harvoin sattuu sairauskohtauksia tai on jouduttu kutsumaan ambulanssi auttamaan tapaturmassa.”

SINI-MARJA KUUSIPALO

ARKISTOJEN AARTEITA

Terve risti, ainoa toivo

HERÄTTÄJÄJUHLIA on pidetty Kuopiossa viisi kertaa, viimeksi Nilsissä vuonna 2017. Sitä

edellisen kerran on Kuopiossa juhlat järjestetty vuonna 1989. Juhlapaikkana oli silloin

Koulupuiston kenttä nykyisen Kuopio-hallin paikkeilla.

Juhlien tunnus oli *Terve risti, ainoa toivo*. Siinä yhdistyi kristillinen sanoma ja kuopiolaisuus. Tuo vanha kristillinen tervehdys on nimittäin aina ollut latinaksi luettavissa Tuomiokirkon alttarissa.

Tekun, Klassikan ja Hatsalan koulut olivat juhlien toimitiloina ja niissä järjestettiin myös yhteismajoitusta parille tuhannelle hengelle. Yhteismajoitusta oli muillakin kouluilla. Parkkipaikat olivat Rättimäessä moottoritien ja rautatien välisellä puistoalueella sekä Minna Canthin koulun kentällä.

Edelliset herättäjäjuhlat olivat olleet Kuopiossa vuonna 1959, jolloin ne pidettiin Väinölänniemellä. Sitä aikaisemmat olivat vuosina 1938 ja 1910.

KIRKKO JA KOTI 14.7.1989

KAIJA VUORIO

Palvelemme teitä kaikissa hautausjärjestelyihin liittyvissä käytännön asioissa luottamuksella, yksilöllisesti ja ammattitaidolla

Toimialueena Kuopion seutu ja lähikunnat

Iltaisin ja viikonloppuisin
puh. 040 585 0456

toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

www.hautaustoimistoparviainen.fi

**Hautaustoimisto
Parviainen Oy**

Savonkatu 18 | 70110 Kuopio | ma-pe 9-16 | puh. 017 261 3771

Tunnelmalliset juhlatilat Piispantalossa

Kuopion Muotoiluakatemia, Piispankatu 8, 70100 Kuopio

sari.satuli@muotoiluakatemia.fi

044 731 8005

KUOPION MUOTOILU
AKATEMIA.

KUOPION
ROUVASVÄEN
YHDISTYS RY

Perunkirjoitukset, perinnönjaot, testamentit ym.

**ASIANAJOTOIMISTO
ESA AIRAKSINEN**

Vuorikatu 26 A, 4. krs, Kuopio
050 3522516, www.esairaksinen.fi

ASIANAJOTOIMISTO
KOLARI & CO

Henkilökohtaista palvelua mm.
perhe- ja perintöoikeudellisissa asioissa
Perunkirjoitukset, testamentit, edunvalvontavaltuutukset ym.

Aapeli Kauppakatu 28, 2. krs, 70110 Kuopio | puh. 017 265 7777
toimisto@kolari-co.fi | www.kolari-co.fi

SURUN KOHDATESSA:

**KOIVUMÄEN
KARTANO**

Koivumäen Kartano Oy
Koivumäenkuja 18, 70800 Kuopio
Puh: 017 3614 291
kartano@koivumaenkartano.com
www.koivumaenkartano.com

Niiranen
HAUTAUSTOIMISTO 1953

Kuopion Hautaustoimisto Oy Niiranen
Savonkatu 24, 70110 Kuopio
Puh: 017 261 3686
kuopion@hautaustoimistoniiranen.fi
www.hautaustoimistoniiranen.fi

KESÄKAHVILAN ovi kävi

Puijon kirkon kesäkahvila tarjosi lapsiperheille hengähdystauon ja mukavaa tekemistä sadesäälläkin.

Savon kesä ei tarjonnut ihan sitä aurinkoisinta puoltaan, kun Puijon kirkolla availtiin perheiden kesäkahvilan ovia. Koleanpuoleinen keli ei kuitenkaan karkottanut kävijöitä, vaan vaunuväkeä alkoi kokoontua paikalle pienen odottelun jälkeen.

Pian oli kerhohuoneissa askartelut ja leikit käynnissä, kahvipöytä katettuna ja kuulumisten vaihto meneillään.

Leikkiä ja ohjelmatuokioita

Sanna Tuikka saapui tyttärensä **Livia Husson** kanssa ensimmäisten joukossa kesäkahvilaan.

”Kävimme täällä viime viikollakin. Mukavaa, että on vähän jotain kesätouhua tarjolla”, Tuikka kertoo.

”Vauva-aikana ei tullut lähdettyä mihinkään kokoontumisiin, mutta nyt on jo helpompaa. Siksi rupesin katselemaan, että minkälaista toimintaa olisi tarjolla.”

Vuoden ikäinen Livia on löytänyt kiinnostavia leluja, joiden kanssa tekee tuttavuutta samalla, kun äiti jutustelee lastenohjaaja **Mari Hartikaisen** kanssa.

Lastenohjaaja **Tuula Pitkänen** puolestaan valmistelee kastepolkua, jossa on esillä kasteeseen liittyvää tietoa ja rekvi-

UNNA JÄRVIKUONA, Niina ja Anni Savolainen sekä Veera Turunen viihtyivät askartelujen äärellä, pörräisten majapaikaksi.

TUULA HYTTINEN

SANNA TUIKAN Livia-tyttö otti tuntumaa kasteveiteen.

siittaa – näytillä on muun muassa Puijon seurakunnan lainattavissa oleva kaste-puku.

”Meillä on täällä päivän mittaan ohjelmatuokioita. Tänäpäin tämä kastepolku ja myöhemmin päivällä myös askartelutuokio”, Pitkänen selvittää.

Kiva kesätyö

Kesäkahvilassa toimivat avustajina myös juuri peruskoulunsa päättäneet **Unna Järviukuona** ja **Veera Turunen**.

”Olemme seurakunnan kesätöissä kaksi viikkoa ja tänään on viimeinen päivä”, nuoret kertovat.

Pestiin on kuulunut apuohjaajina toimimista niin kesiksessä kuin kesäkahvilassakin.

”Olemme molemmat käyneet myös isokoulutuksen ja olleet isosina Aholansaassa.”

Nuoret kertovat viihtyneensä kesätyössään erittäin hyvin.

”Tämä on ollut tosi kiva kaksiviikkoinen”, he tuumaavat ja ryhtyvät askartelemaan **Anni** ja **Niina Savolaisen** kanssa.

Tyttöjen äiti **Sanna Savolainen** istah-
taa siksi aikaa nauttimaan kahvista ja raparperiirakasta.

”Asumme aivan naapurissa, joten tänne on näppärä tulla. Kesäkahvila tarjoaa mukavaa vaihtelua arkeen ja itsekin olen saanut täältä vähintäänkin hyvänpäiväntutustuja”, Savolainen kertoo.

Kesäkahviloita on ollut kesäkuun ajan useimmissa seurakunnissa. Seuraavan kerran ne ovat avoinna taas ensi kesänä.

Puijon seurakunnan kesäkam-
mari kirkkopihalla tarjoaa kohtaamis- ja kahvittelupaikan joka keskiviikko klo 11–13 aina heinäkuun loppuun asti.

HELI HARING

KOLUMNI

Olen kuka olen, enkä muuksi muutu

Kukapa meistä ei haluaisi muuttaa jotain piirrettä itsessään. Joku on mielestään liian herkkä, toinen kaipaa lisää itsekuria, kolmas rohkeutta. Aiemmin on ollut tapana ajatella, että persoonallisuus on muuttumaton ja että ihmisten tavat toimia, ajatella ja tuntea ovat jollain tavalla synnynnäisiä asetuksia, jotka seuraavat mukana elämän alusta loppuun. Muuttaminen pelkästään tahdonvoimalla on helpommin sanottu kuin tehty.

Tutkimukset kuitenkin kertovat, että ihmisen persoonallisuus ei ole täysin kiveen hakattu. Tiedetään esimerkiksi, että opiskeluvuosina ihmiset ovat keskimäärin tunnollisempia kuin työelämään siirryttyään. Ekstroverttiyys puolestaan vähenee vakituisen parisuhteen myötä, kun taas iän karttuessa

sovinallisuus lisääntyy. Elämäkokemus ja isot tapahtumat, kuten rakastuminen, muutto uudelle paikkakunnalle, läheisen menetys tai ammatin vaihtaminen muuttavat ihmistä vääjäämättä. Muutos voi tapahtua nopeastikin.

Uhrista voi tulla kukoistaja.

”Jos ihmisen persoonallisuus muuttuu, se näkyy usein selvästi ulospäin. Suuret muutokset näkyvät perusarvoissa, ulkoisessa olemuksessa, hyvinvoinnissa, minäkuvassa sekä tavoissa ja

tottumuksissa. Omaa elämää kuvaavan kertomuksen sävy voi muuttua radikaalisti. Uhrista voi tulla kukoistaja ja kukoistajasta uhri,” toteaa psykologian emeritusprofessori **Markku Ojanen**.

Ympäristön tuki on muutostilanteissa ratkaiseva. Uskommeko kaverin muuttuneen nokkelaksi viihdyttäjäksi, jos hän on aiemmin vaikuttanut pohdiskelevalta erakolta? Se, miten suhtaudumme esimerkiksi mielen-terveyskuntoutujaan, maahanmuuttajaan tai poliitikoon, voi olla ratkaisevaa kyseisen henkilön kukoistuksen kannalta. Ihminen muuttuu loppujen lopuksi vasta sitten, kun hän tulee nähdyksi muuttuneena.

KATARIINA KUMMALA

uskottu toivottu rakastettu

#SEURAKUNTAVAALIT SUOMEN EV.LUT. KIRKKO[†]

EHDOKASASETTELUA KOSKEVA KUULUTUS

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon sekä Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan kirkkolain (KL) 23 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti 20.11.2022 seurakuntavaalit, joissa valitaan 1.1.2023 alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon. Yhteiseen kirkkovaltuustoon valitaan 51 jäsentä.

Yhteinen kirkkovaltuusto on vahvistanut yhteisen kirkkovaltuuston paikkajaon seurakunnittain seuraavasti:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta	7 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta	8 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta	14 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta	6 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta	7 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta	9 jäsentä

Seurakuntaneuvostoihin valitaan jäseniä seuraavasti:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta	14 jäsentä
Kuopion Alavan seurakunta	14 jäsentä
Kuopion Kallaveden seurakunta	16 jäsentä
Kuopion Männistön seurakunta	12 jäsentä
Kuopion Puijon seurakunta	14 jäsentä
Järvi-Kuopion seurakunta	14 jäsentä

Oikeus asettaa ehdokkaita seurakuntavaaleissa on valitsijayhdistyksellä, jonka vähintään kymmenen äänioikeutettua, eli viimeistään vaalipäivänä 16 vuotta täyttävää seurakunnan jäsentä on perustanut. Henkilö voi olla perustajajäsenenä vain yhdessä kirkkovaltuuston vaalia varten perustetussa valitsijayhdistyksessä. Seurakuntayhtymään kuuluvassa seurakunnassa henkilö voi olla perustajajäsen vain yhdessä yhteisen kirkkovaltuuston ja yhdessä seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten perustetussa valitsijayhdistyksessä. (KVJ 2:13,1).

KL:n 23 luvun 2 §:n ja 3 §:n mukaan vaalikelpoinen seurakunnan edellä mainittuihin luottamustoimiin on ehdokas,

1. joka viimeistään 15.9.2022 on merkitty tämän seurakunnan läsnä olevaksi jäseneksi
2. joka on konfirmoitu viimeistään 15.9.2022, ja joka täyttää 18 vuotta viimeistään 20.11.2022
3. joka on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu
4. joka ei ole vajaavaltainen

5. joka on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi asettamiseen
6. joka ei ole Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän tai siihen kuuluvan seurakunnan viranhaltija tai työsopimussuhteessa oleva työntekijä

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjat liitteineen erikseen yhteisen kirkkovaltuuston jäsenten ja erikseen seurakuntaneuvoston jäsenten vaalia varten on toimitettava seurakunnan toimistoon 15.9.2022 kello 16.00 mennessä.

Seurakuntien toimistojen osoitteet ja puhelinnumerot ovat seuraavat:

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunta
Suokatu 22 A, 4. kerros, 70100 Kuopio, puh. 040 4848 248

Kuopion Alavan seurakunta
Keihäskatu 5 B, 70620 Kuopio, puh. 040 4848 286

Kuopion Kallaveden seurakunta
Rauhahdentie 21, 70780 Kuopio, puh. 040 4848 327

Kuopion Männistön seurakunta
Suokatu 22 B, 4. kerros, 70100 Kuopio, puh. 040 4848 379

Kuopion Puijon seurakunta
Taivaanpankontie 3, 70200 Kuopio, puh. 040 4848 410

Järvi-Kuopion seurakunta
Paasikoskentie 1, 73500 Juankoski, puh. 040 4888 602

Nämä seurakuntien toimistot ovat avoinna erikseen ilmoitettuna aikoina sekä sen lisäksi 15.9.2022 klo 12.00–16.00 välisen ajan.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjoja ja liitteitä saa seurakuntien toimistoista ja aluekeskusrekisteristä, Suokatu 22 B, 2. kerros, niiden aukioloaikoina. Asiakirjoja liitteineen voi myös tulostaa osoitteesta info.seurakuntavaalit.fi.

Kuopiossa 22.6.2022

VAALILAUTAKUNTIEN PUHEENJOHTAJAT

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

EHDOKASASETTELUA KOSKEVA KUULUTUS

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan kirkkolain (KL) 23 luvun 9 §:n 2 momentin mukaisesti 20.11.2022 seurakuntavaalit, jossa vuoden 2023 alusta alkavaksi nelivuotiskaudeksi valitaan 27 jäsentä kirkkovaltuustoon.

KL:n 23 luvun 2 §:n ja 3 §:n mukaan vaalikelpoinen seurakunnan edellä mainittuun luottamustoimeen on ehdokas,

- 1) joka viimeistään 15.9.2022 on merkitty tämän seurakunnan läsnä olevaksi jäseneksi,
- 2) joka on konfirmoitu viimeistään 15.9.2022, ja joka täyttää 18 vuotta viimeistään 20.11.2022
- 3) joka on kristillisestä vakaumuksestaan tunnettu,
- 4) joka ei ole vajaavaltainen
- 5) joka on antanut kirjallisen suostumuksensa ehdokkaaksi asettamiseen,
- 6) joka ei ole tämän seurakunnan viranhaltija tai työsopimussuhteessa oleva työntekijä.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirja liitteineen mainittua vaalia varten on toimitettava 15.9.2022 kello 16.00 mennessä Siilinjärven seurakuntatoimistoon, joka on avoinna ma–pe klo 9.00–11.00 ja 12.00–14.00 sekä 15.9.2022 kello 9.00–16.00.

Seurakuntatoimiston osoite on: Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Valitsijayhdistyksen perustamisasiakirjoja liitteineen on saatavana seurakuntatoimistosta ja verkkosivuilta info.seurakuntavaalit.fi.

Siilinjärvi 9.6.2022

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta

Olli Kortelainen, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

KUOPIO
96,3
MHz

29.6.–8.8.2022
Tarkempi aikataulu ja nettiradio:
kesaseuraradio.fi

kesaseuraradio

SRK®

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

**Hautaustoimisto
J. NURRO OY**

Kauppakatu 55-57, KUOPIO, puh. 040 505 6287
hautaustoimisto@nurro.fi www.nurro.fi

Pitopalvelua

**Ilon ja surun keskellä
olemme palveluksessanne**

Kaikkiin kodin juhliin maukkaat kylmät ja lämpimät pitopöydät.
*pitopöytä sisältää tuoreet ruiskuoriset riisipiirakat ja perunarieskat ilman lisämaksua

Kotileivonnaiset tilauksesta, ilmainen kotiinkuljetus

Meiltä myös astiat, liinat, kukkalaitteet, tarjoilu henkilökunta jne.

Kotileipomo & Pitopalvelu PIIRAKKA & PULIKKA

Sari Tenhunen

p. 050 305 1737

piirakkapulikka@hotmail.com

uskottu toivottu rakastettu

#SEURAKUNTAVAALIT SUOMEN EV.LUT. KIRKKO[†]

KUULUTUS ÄÄNIOIKEUTETTUIJEN LUETTELOISTA

Kuopion Tuomiokirkkoseurakunnassa, Kuopion Alavan, Kuopion Kallaveden, Kuopion Männistön, Kuopion Puijon ja Järvi-Kuopion seurakunnissa toimitetaan 20.11.2022 seurakuntavaalit, joissa valitaan 1.1.2023 alkavaksi nelivuotiskaudeksi jäsenet Kuopion ev.lut. seurakuntayhtymän yhteiseen kirkkovaltuustoon ja kunkin seurakunnan seurakuntaneuvostoon.

Äänioikeutettujen luettelot ovat valvonnan alaisina nähtävinä perjantaina 2.9.2022 klo 10.00–14.00 ja maanantaina 5.9.2022 klo 15.00–19.00 Kuopion aluekeskusrekisterissä, Suokatu 22 B, 2. kerros, 70100 Kuopio.

Äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuiksi on merkitty kaikki viimeistään 20.11.2022 16 vuotta täyttävät kirkon jäsenet, jotka on 15.8.2022 merkitty tämän seurakunnan läsnä oleviksi jäseniksi.

Oikaisuvaatimuksen äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on luettelossa virheellinen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja jätettävä 7.9.2022 kello 16.00 mennessä keskusrekisteriin.

Vaalilautakunnat kokoontuvat käsittelemään oikaisuvaatimuksia 3.10.2022.

Kuopiossa, 22.6.2022

VAALILAUTAKUNTIEN
PUHEENJOHTAJAT

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

KUULUTUS ÄÄNIOIKEUTETTUIJEN LUETTELOISTA

Siilinjärven seurakunnassa toimitetaan 20.11.2022 seurakuntavaalit, joissa valitaan jäsenet kirkkovaltuustoon.

Äänioikeutettujen luettelo on valvonnan alaisena nähtävänä seurakunnan jäsenille perjantaina 2.9.2022 kello 10–14 ja maanantaina 5.9.2022 kello 15–19 seurakuntatoimistossa, osoite Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Äänioikeutettujen luetteloon äänioikeutetuiksi on merkitty kaikki viimeistään 20.11.2022 16 vuotta täyttävät kirkon jäsenet, jotka on 15.8.2022 merkitty tämän seurakunnan läsnä oleviksi jäseniksi.

Oikaisuvaatimuksen äänioikeutettujen luettelosta saa tehdä se, joka katsoo, että hänet on oikeudettomasti jätetty pois äänioikeutettujen luettelosta tai että häntä koskeva merkintä on luettelossa virheellinen.

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja jätettävä 7.9.2022 kello 16.00 mennessä seurakuntatoimistoon, osoite Haarahongantie 4, 71800 Siilinjärvi.

Vaalilautakunta käsittelee oikaisuvaatimuksia 3.10.2022 pidettävässä kokouksessaan.

Siilinjärvi 9.6.2022

Siilinjärven seurakunnan vaalilautakunnan puolesta

Olli Kortelainen, puheenjohtaja

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

ISTOCK

TOIVO on pimeää energiaa

Ihmisellä on taito löytää toivoa silloinkin, kun siihen ei olisi mitään aihetta.

Kyllä me pääjätään”, isäni tapasi sanoa maatessaan terminaalivaiheessa terveyskeskuksen vuodeosastolla. Hän jätti r-kirjaimen sorauttamatta tarkoituksella, sillä hän siteerasi meidän tyttäreemme repliikkiä vuosien takaa. Olimme kerran jättämässä lapsia isovanhemmille hoitoon. Miten te nyt selviätte, kysyi vaimoni. Siihen neljävuotias tyttäreemme vastasi: Kyllä me pääjätään. R-kirjain oli vielä pienellä hakusessa.

Tästä lapsen tokaisusta oli tullut isälteni turvalause. Sillä hän lohdutteli puolisoaan viimeisen portin lähestyessä. Ja

haki tukea itselleenkin. Vanhaa miestä kantoi lapsen usko.

Ihmisellä on hämmästyttävä taito löytää toivoa silloinkin, kun minkäänlaisesta valoa ei loista näköpiirissä. Ehkä aavistamme yllätyksen mahdollisuuden. On olemassa sellaistaikin, mitä emme näe. Se näkymätön katselee meitä suopein silmin, haluten auttaa.

Ei ihme, että toivo on keskeinen käsite myös kristinuskossa.

Sotilas nollaa toivon

Jotkut ovat saaneet suloisena synnyinlahjana toiveikkaan elämänasenteen.

Katse kiinnittyy mahdollisuuksiin ja muisti tallentaa vain onnistumiset.

Toivohumalainen ottaa kohtuuttomia riskejä.

Toisten temperamentti on varovaisempi. Myös uhat ja vaikeudet nähdään. Miten minä selviän? Osaanko sittenkään? Entä jos jokin menee pieleen? Elämä antaa paljon raskaamman kuorman kannettavaksi.

Sisäisen tutkan suuntaan voi vaikuttaa jonkin verran. Mutta väkisin sitä ei voi kääntää toiseksi. Tarvitaan aikaa, ajattelua ja harjoitusta. Ja itsetuntemusta. Huoliinsa jumittuva hyötyy paljon ajatusratojensa tuntemisesta. Aha, nyt käynnistyi tuo kanava. Ei haittaa, se on vain ajatuspolku, ei sen enempää.

Toivoa voi saada myös yliannostuksen. Minulta onnistuu kaikki. Olen kaunein, rohkein ja viisain. Tietyn rajan jälkeen tällainen itseluottamus muuttuu vaaralliseksi. Toivohumalainen ottaa kohtuuttomia riskejä. Ei se osu minun kohdalle. Kyllä tuosta vielä ehtii ohi.

Eräs keskivaikeasti masentunut ystäväni kuvasi tilannettaan uimisena vaatteet päällä. Musta vesi kiskoo häntä syvyyksiin, joten hän kamppailee pysäkkeeseen pinnalla. Joka päivä täytyy nostaa itseä. Kannatella. Pinnistellä. Jos hän lopettaa, hän uppoaa.

Kyselin konkretiaa. Miten itseä kannatellaan? Millä keinoilla hän pitää itseään pinnalla? Siihen hän ei osannut vastata. Ei ollut mitään positiivisen ajattelun mantraa tai onnistumisten muistelua. Masennuksesta ei opi mitään, hän sanoi.

En ihan uskonut kaverin kertomusta. Vuosien paini taudin kanssa ei ehkä opettanut hienoja painiotteita, joilla vastustajan kellistää. Silti koin hänessä sisäistä viisautta ja voimaa. Taitoa väistellä pahan palavia nuolia.

Ehkä toivo on eräänlaista pimeää energiaa. Kuten painovoima maallikolle. Sen atomitason mekanismeista ei osaa sanoa mitään, mutta silti sen voiman kokee. Ja sitä osaa käyttää hyväkseen.

Monenlaisia lupauksia

Englannin kielessä on erikoinen tapa käyttää ilmausta minä lupaan, *I promise*. Jos joku on vaikka vakavasti sairautta, läheinen saattaa sanoa, että sinä kyllä parannut. Ja hän vahvistaa sanojaan lupaamalla: I promise. Minä lupaan, että tulet terveeksi.

Kyse on vain sanonnasta. Ei toista voi parantaa pelkän oman lupauksensa nojalla. Lupauseritoriikan taustalla on raamatullinen ajatus toivosta. Toivo perustuu Jumalan lupauksiin. Koska Jumala on luvannut jotakin, se toteutuu.

Monet raamatulliset lapaukset ovat konkreettisia lupauksia. Abrahamille luvattiin, että hänestä tulisi monien kansojen kantaisä. Israelin kansalle luvattiin oma maa. Koko maailmalle luvattiin messias, pelastajakuningas. Tällaisten lupauksen varassa uskallettiin sitten lähteä liikkeelle. Abraham jätti kotinsa ja Israelin kansa Egyptin orjuuden.

Toiset lapaukset ovat yhteisöllisiä. Usein siteerattu ”minä annan teille tulevaisuuden ja toivon” viittaa Israelin kansaan. Jumala pitää huolta kansasta kokonaisuudessaan. Sen yksittäiset jäsenet voivat silti joutua haaksirikkoon elämässään.

Samaan sarjaan kuuluu Paavalin ajatus, että ”Jumala on kuitenkin uskollinen eikä anna teidän joutua koettelemukseen, jota ette kestäisi. Jos hän järjestää koettelemuksen, hän auttaa myös pääsemään siitä yli”. Apostoli sanoi tämän koko seurakunnalle. Jumala varjelee seurakuntaa, kristikuntaa siis. Kristinuskon ei lopu maailmasta, mutta yksittäinen kristitty voi menettää toivonsa.

Silti Jumala ei hylkää lastaan. Jeesuksen kohtalo todistaa tästä. Hän kyse li ristillä ahdistuneena Jumalalta, ”miksi minut hylkäsit”. Hänkin siis menetti toivonsa. Jumala ei silti jättänyt palvelijaansa, vaikka antoi tämän joutua peräti tuonelan syvyyksiin.

Pitäisikö toivoa, että Jumala on?

Toisinaan toivoa käytetään uskon synonyminä. ”Me olemme panneet toivomme Kristukseen”, Paavali toteaa. Tässä voi nähdä lohdullisen ajatuksen siitä, että Jumalaan voi uskoa myös toivon nojalla. En tiedä, onko Jumalaa, mutta toivon niin. Lähestyn häntä tuon toivon varassa. Jos olet siellä, ota minut vastaan.

Tämä lähestyminen on mahdollista, koska se perustuu Jumalan lupauksiin. Kolkuttavalle avataan ja etsivä löytää. Raamattu on täynnä näitä vastaanottamisen lupauksia. Jos ihminen ottaa

yhden askeleen Jumalaa kohti, hän tulee kolme harppausta vastaan.

Pitäisikö ihmisen toivoa, että Jumala on olemassa? Riippuu siitä, minkälaisesta Jumalasta puhutaan. Kristinuskon Jumala saa kyllä vertailussa hyvät pisteet.

Jos hän on olemassa, kukaan ei jää vain itsensä, luonnon tai sattuman varaan. Hyvä Tahto, taivaallinen persoonaa, kaitsee jokaista. Hän yllättää, tekee ihmeitä ja muuttaa luonnollisten tapahtumien kulkua. Tälle Jumalalle voi puhua, häntä voi kutsua vaikka Sinäksi.

Kolkuttavalle avataan ja etsivä löytää.

Ja mikä mahtavinta, Jumalan Poika on tullut ihmiseksi ja elänyt ihmisen elämän. Siksi kristinuskon Jumala katsoo meitä myötätuntoisin silmin. Hän osallistuu illoomme ja kipuumme ja tulee kanssamme vaikka tuonelaan saakka.

Jos tällainen Jumala katselee meitä, tarinamme voi päättyä vain hyvin.

Emme ole yksin

Kyllä me pääjätään. Näillä sanoilla terminaalivaihetta käyvä isäni rohkaisi meitä saattelevia. Oli eletty riittävän hyvää elämää ja nyt hän oli valmis jättämään sen taakse. En tiedä, osasiko hän tarttua lupauksiin viimeisen portin takana avautuvista näköaloista. Sinnehän kristillinen toivo viittaa viime kädessä.

Tulevaan elämään ei tosin ole helppoa turvautua. Kenelläkään kun ei ole siitä omakohtaista kokemusta. On vain kuulopuheita. Vaikka miten ne ottaisi Jumalan lupauksina, jokin meissä epäröi ja pelkääkin. Rajan takana avautuu kuitenkin tuntematon maailma. Silti siellä odottaa sama syli, joka on kantanut meitä jo ennen syntymäämme.

Mitä isäni siitä ajatteli, se jäi minulle hämäräksi. Silti kuulen mielelläni monikossa ”me pärjätään” -viestin toivosta. Ei tässä olla yksin. Lapsen usko vie enkelten syliin.

KARI KUULA

Sairaalassakin toivoa etsitään yhdessä

”Toivo sisältyy ajatukseen elämän jatkuvuudesta. Kun tulee vakava sairaus tai kuolema, jatkuvuuden ja turvan tunne murtuu. Silloin toivo saattaa kadota”, sairaalapappi **Maarit Koivurova** sanoo.

”Toivoa etsitään siten, että viivytään tosiasioissa. Siinä tilanteessa, jossa ihminen juuri silloin on.”

Jos ihminen odottaa tuloksia leikatun kasvaimen laadusta, myös sairaalapapilta kysytään optimismin sijaan rehellisyyttä: uutiset voivat olla hyviä tai huonoja.

”Ei voi olla epärealistinen tai kieltää huonon vaihtoehdon mahdollisuutta. Pitää antaa tilaa pelkojen ja huolien käsittelyyn. Miten minä tai läheiseni selviämme tästä? Mitä jos kuolen?”

”Kuoleman lähellä jatkuvuuden toivo tulee esiin uskossa. Se luo jatkuvuuden rajan tuolle puolelle.”

Elämän ja kuoleman rajalla olo on joillekin helpotus, pääsy pois vaivoista. Toisille usko voi olla omasta vakauksesta huolimatta vaikeaa: osaako sittenkään tarttua toivoon taivaasta. Joillekin rukous tai ehtoollinen tuo sairastamiseen toivon näköalan.

Pienuutta ja vierellä viipymistä

Maarit Koivurova korostaa, että sairaalapapilla täytyy olla kyky olla toivottomuuden ja epätoivon keskellä.

Etenkin sairaalan akuuteilla osastoilla jokainen vierailu potilashuoneessa on papille arvoitus. Vain harvoin pappi saa tietää, tuliko tilanteeseen eteenpäin kantava toivo vai ei. Työ ei ole ihmeiden tekemistä vaan rinnalle pysähtymistä.

”Tässä työssä kokee pienuutta. Sanoja enemmän luotan vuorovaikutukseen.

Siinä tapahtuu, jotain, mikä jättää tunnun pääsystä elämän puolelle.”

Maarit Koivurovan mukaan toivo on juuri läsnäolossa: joku on vierellä, jakaa tilanteen tunteineen, uskaltaa olla ilman korulauseita.

”Jos ahdistusta ei kestä, tulee tarve ratkaista ja tuoda toivoa jotenkin ulkokohtaisesti. Silloin tulee ohittaneeksi ihmisen kokemuksen ja kriisin. Ehkä toivo on siinä, että uskalamme yhdessä katsoa siihen vaikeuteen tai synkkyyteen.”

Pappi on sopivasti ulkopuolinen

Sairauden kivun ja arvaamattomuuden keskellä joku väistelee synkkyyttä tai pelkoa, moni on yksinkin eikä halua kuormittaa läheisimpiä ihmisiä. Pappi on sopivasti ulkopuolinen.

”Hoitohenkilökunnan kokemus on, että heillä ei ole riittävästi aikaa pysähtyä olemaan potilaan kanssa. Onneksi meillä on antaa tämä työpanos pysähtyä ja olla rauhassa.”

Sairaalapapit tavoittaa arkisin Kuopiossa yliopistollisesta sairaalasta sekä Julkulan, Harjulan ja Niuvanniemmen sairaaloista. Akuuteissa tilanteissa päivystävän papin saa kiinni vuoden jokaisena päivänä, yöaikaan lukuun ottamatta. Useimmiten soitto tulee hoitajalta potilaan tai omaisen pyynnöstä. Papit ovat sairaalassa potilaita ja näiden läheisiä sekä hoitohenkilökuntaa varten.

”Ei tarvitse kuulua kirkkoon tai jutella juuri hengellisistä asioista. Puhutaan siitä, mitä ihmisellä on mielessään.”

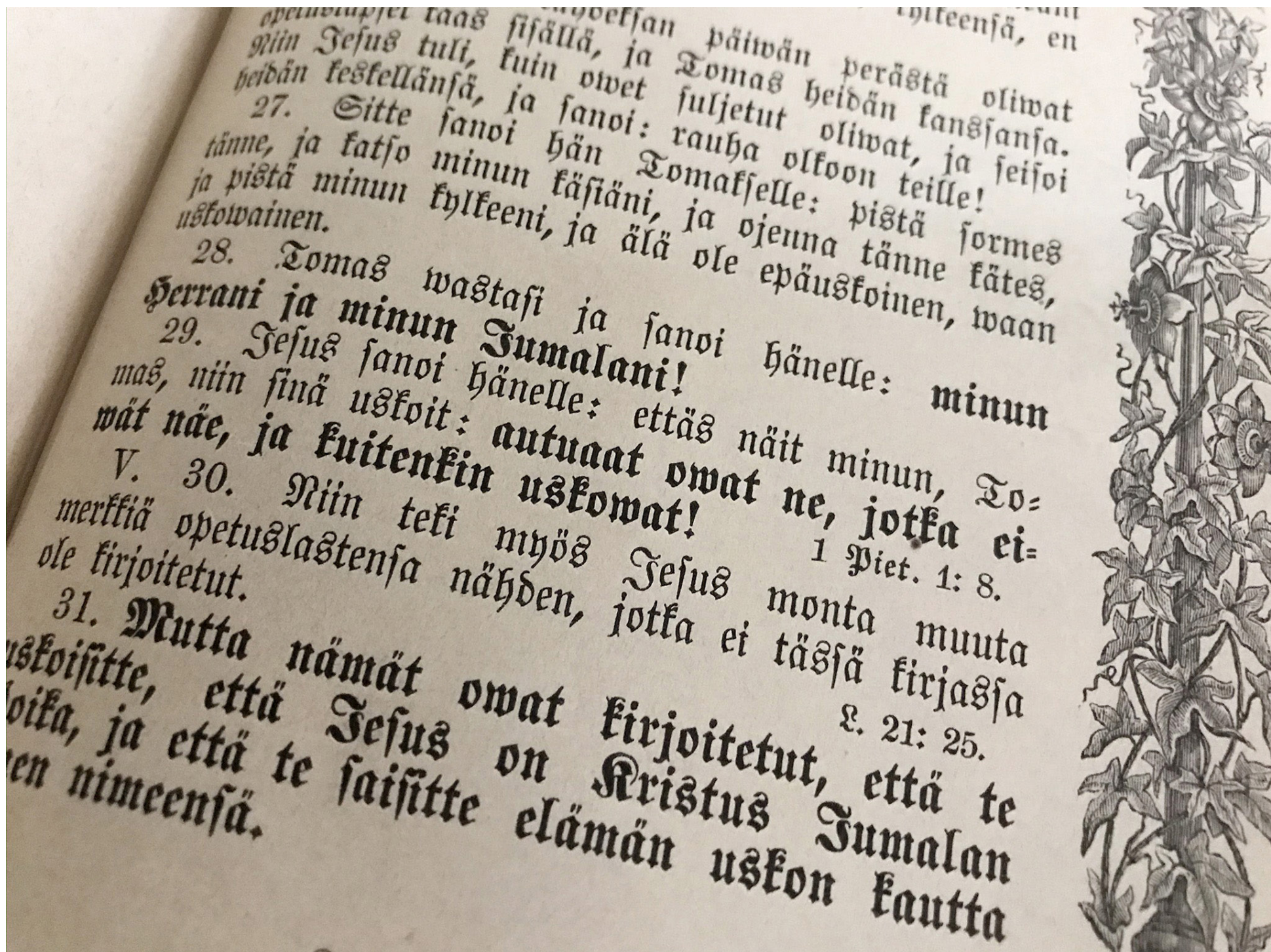
SINI-MARJA KUUSIPALO

Olen tässä ja Jumala tuntuu olevan muualla.

Toiset taas nollaavat toivonsa. Olen jo kuollut. On vain ajan kysymys, milloin se konkretisoituu. Ei ole mitään menetettävää, joten kykenen toimimaan. Kohtalo ottaa minut sitten, kun sen aika on.

Kun valo näyttää kadonneen

Masentunut tietää, mitä on toivo. Hän kun on sen menettänyt. Toivottomuus on masennuksen tyypillinen oire. Kaikki hyvin ja silti sielu itkee. Ei ole mitään, mitä odottaa, koska mikään ei tunnu miltään. Valo näyttää kadonneen elämästä.

ILOUUTISIA ja jobinpostia

Arkipäivän kielenkäytössä aataminaikaiset ilmaukset ja lausahdukset ovat voimissaan. Höystätkö sinä kertomisasi kristillisen perinteen tehokeinoilla?

Moni puhuu sujuvasti raamatua, vaikkei aina itse tiedä niin tekevänsä. Etenkin jos lainaus on peräisin vanhasta käännöksestä, lähdeä voi olla hankala tunnistaa.

Muinaisia sanontoja viljellään myös hiukan muunneltuna ja uudenlaisessa yhteydessä. Raamatussa ei mainita aataminomenaa eli kaulalla näkyvää kilpiruston ulkonemaa, mutta Vanhan testamentin alkulehdille termi juontaa. Aatami söi kielletyn hedelmän (1. Moos. 3), ja legendan mukaan pala – synnin palkka – juuttui kurkkuun. Jumalan luomistyön ensimmäinen ihminen on siis päätynt anatomiaan.

Ankaran treenin jälkeen 2000-luvun kuntoilija puuskahtaa, kuinka koko kroppa huutaa hoosiannaa. Jerusalemin

pääsiäisjuhilla 2000 vuotta sitten Jeesus otettiin vastaan Hoosianna-riemuhuudolla. Hepreankielinen sana oli avunpyyntö kuninkaalle tai Jumalalle, ja suomennettuna se tarkoittaa ”auta, pelasta”.

Ei mitään uutta auringon alla?

Itku pitkästä ilosta. Sitä saa, mitä tilaa. Työmies on palkkansa ansainnut. Pahan ilman lintu. Helmiä sioille. Viimeinen pisara. Kaiken A ja O. Ei mitään uutta auringon alla.

Raamattu on keskeistä kulttuuriperintöämme ja sen viisaudet meissä syvässä. Jokainen tajuaa, merkitseekö tietty sana tai sanonta hyvää tai pahaa. Piruilun tunnistamme heti ilkeilyksi. Vannomatta paras, lipsahtaa usein suusta. Tokaisu liittyy Jeesuksen kehotukseen pidättäytyä vannomisesta.

Länsimaiseen kulttuuriin, sivistykseen ja ajatuksiin eniten vaikuttaneen kirjan kielikuvia, aiheita, symboleita ja myyttejä vilisee kaunokirjallisuudessa, kuvataiteessa, elokuvissa, kevyen musiikin lyriikassa, politiikassa, urheilujournalismissa. Alkuperäinen kertomus on tunnettu, jotta viittaus avautuu ja siitä saa kaiken irti.

Sitä saa, mitä tilaa.

Sanomalehden lukija törmää jatkuvasti Raamattuun. Jutuissa on itkua ja hammasten kiristystä, vedenpaisumusta, ilosanomaa, epäilevää Tuomasta, paljon

haltijaa, ulkokultaisuutta, kolmiyhteyttä, pelastavaa enkeliä, siunausta.

Aikanaan Jeesus lähetti opetuslapsensa viemään ilouutista, evankeliumia, eteenpäin. Kristillisen lähetystyön uranuurtaja Paavali kiersi kävellen ympäri Rooman valtakuntaa levittämässä hyvää sanomaa. Apostolinkyyti on edelleen oiva ja ympäristöystävällinen tapa liikkua.

Vanha Aatami ja Eevan tyttäret

Entä miten Aatami (tai Aadam tai Adam) ja Eeva saivat nimensä?

Heprean kielessä ihmistä ja maata tai maan tomua tarkoittavat sanat ovat lähellä toisiaan, *adam* ja *adama*. ”Ja Herra Jumala muovasi maan tomusta ihmisen ja puhalsi hänen sieraimiinsa elämän henkäyksen. Näin ihmisestä tuli elävä olento.” (1. Moos. 2)

Lämpöä ja lähimmäisyyttä diakonian 150-vuotisjuhlassa Petosella

KIITOLLISUUS diakonian tarjoamasta avusta huokui juhlimaan tulleiden olemuksesta Petosen seurakuntatalon pihalla toukokuun lopussa. Yhteisöllisyys, ystävien, tuttavien ja tuntemattomien kanssa juttelu loivat lämpimän tunnelman. Tarjoilujen ja seurustelun lomassa saattoi laulaa yhteislauluja ja kuulla palasen diakonian paikallishistoriaa. 135 henkeä saapui nauttimaan yhdessäolosta.

Piispa muistutti lähettämässään onnittelutervehdyksessä, että mikään tilanne ei ole toivoton. Samalla hän rohkaisi diakoniatyöntekijöitä luovaan lähimmäisenrakkauteen. Juhlapäivänä lähimmäisyys tuli todeksi auttavien käsien ja välittävien kohtaamisten kautta.

AULI KELA

AURINGON lämmössä oli kiva nautiskella makkarat ja täytekakkukahvit Petosen seurakuntatalon seinustalla.

Eevan heprealainen muoto Hawwa viittaa verbiin elää *haja*, joten hänestä tuli kaikkien elävien äiti (1. Moos. 3:20).

”Nimet kertovat siitä, että kertomus ihmisten luomisesta ja heidän elämästään paratiisissa ei ole historiaa, vaan kuvaus jokaisesta ihmisestä, joka kerran on muuttuva maaksi jälleen, ja jokaisesta äidistä, jolla on kyky kantaa elämää sisässään”, kuvailee **Outi Lehtipuu** kirjassaan *Raamatun äidit*.

Eevasta tuli kaikkien elävien äiti.

Maailman ensimmäisen äidin naispuolisia jälkeläisiä on kristillisissä kulttuureissa kutsuttu Eevan tyttäreiksi. Samanimisen kirjan **Kaari Utrio** kirjoitti eurooppalaisen naisen, lapsen ja perheen historiasta.

Kotimaisessa kirjallisuudessa raamatullisia viitteitä ovat ahkerasti viljelleet muun muassa **Aleksis Kivi**, **Mika Waltari**, **Paavo Rintala** ja **Pentti Haanpää**.

Vanha Aatami voi olla vanha mies, mutta sanaparilla on toinenkin sisältö.

”Vanhan Aatamin olen aina aatellut vanhaksi, vakavaksi taatoksi vilttihatussa, mustassa pitkätakissa, polvihousuissa ja punaisissa liiveissä, jotka ulottuvat aina alipuoletalle miehen napaa”, määrittelee Jukolan Timo *Seitsemässä veljeksessä*. Timolla on asiasta perin konkreettinen käsitys, vaikka kyllä hän tiesi raamatullisen ilmauksen viittaavan syntisyyteen.

Synnin maksumies

Isossa kirjassa Paavali mielellään muistuttaa, kuinka kielletyn hedelmän nauttimisen jälkeen jokaisessa ihmisessä elää keskeneräisyys.

”Ei tarvitse itseään kauemmaksi vilkuilla, kun tämän vanhan voi tavoittaa. Aatamista osallisina kuolemme, mutta eläviksi tulemme osallisina Kristukseen”, selittää **Reijo Ylimys** kirjassaan *Sattuvat sanat*.

Jokaisessa ihmisessä elää keskeneräisyys.

Paratiisin asukkaiden piti jättää yksi puu rauhaan. Kylkiluusta tehty Eeva kuuli kiellon Aatamilta, jolle Jumala oli käskynsä antanut.

”Jumalaksi Jumalan paikalle on ollut tomusta tehdyn haave ja aave alkuhämaristä asti. Uusi testamentti tuo meille vanhan Aatamin toimien, siis synnin palkan, maksumieheksi toisen, uuden ja viimeisen Aatamin. Kristuksen”, Ylimys maalailee.

PIRJO SILVERI

Päätä seinään

ENSIMMÄINEN lapsuusmuistoni on viiltävä kipu otsassa, kun pirtin lattialla vauhdikkaasti kontatesani en ollut katsonut eteeni, vaan törmännyt pää edellä tukevaan puupenkkiin. Olin kai tuossa vaiheessa parivuotias, mutta 75 vuoden jälkeenkin tunnen vielä elävästi nuo kopsahdukset, jotka nostivat patin otsaan ja saivat pikkumiehen itkemään surkeasti.

Ukrainan sota ja oma vanheneminen ovat saaneet miettimään elettyä elämää. Siinä on tullut selväksi, että päätä on löyty kuvaannollisesti seinään monesti senkin jälkeen, kun oli noustu jo kahdelle jalalle. Iloisen riehakas ja toiveikas optimismi on vaihtunut syväksi pettymykseksi, kun on käynyt ilmi, etteivät haavekuvat vastaa todellisuutta.

Yhteiskunnallisessa katsannossa ensimmäinen iso järkytys olivat Tshekkoslovakian tapahtumat vuonna 1968. Monen parikymppisen ikätoverini tavoin hurmaannuin Prahan kevääseen ja siinä kukkaan puhjenneeseen ”ihmiskasvoiseen sosialismiin”, jota **Alexander Dubcekin** johdolla lähdettiin rakentamaan jyrkän, yksisilmäisen kommunismin tilalle. Se unelma murskaui elokuun 21. päivänä 1968, kun ystävien tankit vyöryivät Prahaan.

Seuraavalla vuosikymmenellä osoitettiin Kuopiossakin mieltä Persian yksinvaltiasta shaahia **Reza Pahlavia** vastaan, kun tämä hurmaavan puolisonsa **Farah Diban** kanssa vieraili kaupungissa kesäkuun alussa 1970. Shaahin kukistumista ja vastarintaliikkeen keulakuvaksi nostetun ajatolla **Khomenein** paluuta maanpaosta Pariisista juhlittiin demokrati-an ja ihmisyiden suurena voittona. Mutta mitä saatiin: hunnute-

tut naiset ja ankara uskonnollinen pakkovalta, joka jatkuu edelleen.

Vastaavalla tavalla on käynyt monessa muussa maailmankolkassa. Räikeimpiä esimerkkejä on Nicaragua, jossa intomielliset suomalaisetkin kävivät avittamassa **Daniel Ortegaa** johtamaa vallankumousta – todetakseen jälkikäteen, että yhden diktaattorin tilalle saatiin toinen, kansan nimissä.

Venäläinen votkakaan ei ole joutunut pakotelistalle.

Meidän suomalaisten suhde itänaapuriin on vähintäänkin kaksijakoinen. Historiallisesti Venäjä on ollut vuosituhannen ajan perivihollinen, jota vastaan on käyty määrävälein veristä sotaa. Vuonna 1947 solmittu YYA-sopimus teki meistä muodollisesti ystävät yli neljäksi vuosikymmeneksi. Neuvostoliiton palattua **Boris Jeltinin** johdolla Venäjäksi vuonna 1991, kuviteltiin tovin jopa, että voitaisiin olla todellisia ystäviä.

2000-luvun kahden ensimmäisen vuosikymmenen aikana ne haaveet ovat kuitenkin haihtuneet. Helmikuun 24. päivän jälkeen voi kysyä, onko aito ystävyys valtioiden välillä edes ajateltavissa lähivuosikymmeninä.

Sodat ja poliittinen paine eivät ole estäneet meitä suomalaisia ahmimasta venäläistä kirjallisuutta, musiikkia tai muuta taidetta. Venäläinen votkakaan ei ole koskaan joutunut pakotelistalle. Suhteessa venäläisyyteen olem-

me huomattavasti väljempiä kuin virolaiset, jotka toisen maailmansodan jälkeen joutuivat kuuntelemaan jatkuvasti Kremlin kelloja.

Tolstoi, Dostojevski, Gorki... Erityisesti venäläiset kirjailijat olemme tunteneet omiksemme. Pakostakin joutuu miettimään, miten he suhtautuisivat isänmaansa nykyyn. Tohtisiko Tolstoi olla oppinsa mukaisesti rauhan puolella sotaa vastaan? Tukisiko slaavilaismielinen Dostojevski **Putinin** sotaretkeä? Tätä sopii itse kunkin mielessään pohtia. Kumpi lie Putinin yöpöydällä iltalukemisena: Tolstoin *Sota ja rauha* vai Dostojevskin *Rikos ja rangaistus*?

SEPPO KONONEN

PÄÄTÖKSENTEKO vaatii keskustelua ja pitkäjänteistä yhteistyötä

Suomen ev.lut. kirkossa eletään vaalien vuotta, kun marraskuun seurakunta-vaaleissa valitaan päättäjät seurakuntiin ja yhtymiin. Luottamushenkilöille se voi olla myös ponnahduslauta kirkon eduskuntaan eli kirkolliskokoukseen.

Kirkolliskokouksessa on kaudella 2020–2024 Kuopion hiippakunnasta yhdeksän edustajaa ja lehtemme levikkialueelta kolme: kuopiolaiset seurakuntalaiset **Pekka Niiranen** ja **Tarja Välimäki** ja papistosta Siilinjärven seurakunnan kirkkoherra **Olli Kortelainen**. Niiranen on edustajana kolmatta kauttaan, Välimäki ja Kortelainen ensimmäistä kauttaan.

Kirkolliskokous päättää kirkon opin ja työn linjauksista sekä kirkon hallinnosta ja taloudesta ja vaikuttaa kirkon lainsäädäntöön. Edustajat ovat vaaleilla valittuja seurakuntalaisten ja papiston edustajia ja toimikausi kestää neljä vuotta.

Lakia uudistamassa, veroeuroja punnitsemassa

Iso osa kirkolliskokouksen työstä tehdään valiokunnissa. Ne tekevät selvitystyötä ja mietintöjä ja suuri sali tekee päätökset.

Täkkäläisistä edustajista Pekka Niiranen kuuluu lakivaliokuntaan.

”Se on tällä kaudella ollut tavallista työläämpi mutta sitäkin antoisampi paikka, sillä meidän oli lyhyessä ajassa uudistettava koko kirkkolainsäädäntö. Kirkolliskokous hyväksyi kirkkolakiesityksen viime marraskuussa. Nyt odotamme, että eduskunta hyväksyy uuden kirkkolain ennen ensi kevään eduskuntavaaleja.”

Uusi kirkkolaki eroaa edeltäjästään siinä, että laista on siirretty useita pykälä kirkkojärjestykseen eli kirkon omaan sääädöskokoelmaan.

Kirkolliskokous kokoontuu kahdesti vuodessa. Se ei ole yhden illan juttu vaan 4–5-päiväinen rupeama, jolloin edustajat tekevät päätöksiä täysistunnossa, valmisteluja valiokunnissa ja keskustelivat kyselytunnilla piispojen ja kirkkovalituksien viranhaltijoiden kanssa. Jotkin valiokunnat kokoustavat pitkälle iltaan.

Kokousviikkojen välillä kokoontumisia on pitkin vuotta. Tarja Välimäki kuuluu talousvaliokuntaan ja arvelee sen olevan valiokunnista työläin. Se tekee mietinnöt mm. kirkon talousarviosta ja tilinpäätöksestä sekä toimintasuunnitelmasta ja -kertomuksesta. Osana budjettia käsitellään keskusrahastosta annettavat avustukset.

Työn alla tulevaisuuden kirkko

”Tulevaisuutta pohtiessa arvioimme talouden kannalta, mitä on viisasta hoitaa paikallisesti seurakunnassa tai yhtymässä, mikä rooli on hiippakunnilla ja mitä taas kirkkohallitus tekee”, Välimäki kertoo.

Monet talouden ja hallinnon kysymykset liippaavat juuri tulevaisuutta. Hallintovaliokuntaan kuuluva Olli Kortelainen kertoo, että kirkon hallintoa ja rakennetta aletaan hahmotella usean valiokunnan voimin. Edellisen kerran hallinnon uudistus kaatui vuonna 2015. Kortelaisen mukaan rakennemalleja hahmotellessa haetaan tukevia hahmotelmia kaikille. Yksi koko Suomen malli ei mene läpi.

”Kaikki tietävät, että seurakuntien talous heikkenee, mutta samaan aikaan toiset seurakunnat vielä porskuttavat, kun toisten todellisuutta on radikaali tulojen menetys. Talousennuste on siis toisille hyvinkin jyrkkä”, Kortelainen kuvailee.

Viime vuosina kirkossa on uudistettu monia erityisosaamisen palveluja.

”Aluekeskusrekisterit, taloushallinnon palvelukeskus, jäsentietojen ja verkkojulkaisujärjestelmät. Monia tällaisia, jotta kaikkea ei tehdä jokaisessa 367 seurakunnassa erikseen”, Kortelainen luettelee.

Seuraava kehitysskaskel voisi Kortelaisen mielestä olla hiippakunnallinen kiinteistöstrategia.

EDUSTAJA Pekka Niiranen keskustelemaan arkkipiispa Tapio Luoman kanssa.

Opilliset kysymykset puhuttavat

Yksi kirkolliskokouksessa mielipiteitä jakava ja otsikoihin noussut aihe on avioliittokysymys. Pekka Niiranen on ollut perustevaliokunnassa paneutumassa syvälle kirkon avioliitonäkemykseen.

”Kirkolliskokous hyväksyi laatimamme mietinnön, jonka mukaan kirkollinen avioliitto on jatkossakin miehen ja naisen välinen liitto”, Niiranen kertoo.

Tarja Välimäki puolestaan on tällä kaudella ollut tekemässä aloitetta jatkua tasa-arvoisen avioliiton kirkollisen vihkimisen pohdintaa.

”Se eteni piispainkokoukselle jatko-työskentelyyn. Tämä on opillinen kysymys, ja siksi se nyt piispojen käsissä.”

Pappi Olli Kortelaisen mukaan papit eivät ole vihkimisessä samanarvoisessa asemassa, kun joissakin hiippakunnissa tuomiokapituli puuttuu samaa sukupuolta olevien parien kirkolliseen vihkimiseen ja joissakin ei.

”Osa asioista voi näyttää edustajia erottavilta, mutta meillä on enemmän yhteistä kuin erottavaa. Tarvitaan tutustumista ja yhteistyötä”, Välimäki muistuttaa.

Lisää kummeja ja toimijuuden tukea

Usein kirkkolaiva kääntyy hitaasti, mutta jotain voi tapahtua ketterämminkin.

”Olen allekirjoittanut useita aloitteita. Mieliinpainuvien on ollut aloite mahdollisuudesta lisätä kummeja kastetulle aikuiselle. Aloitteen tekijöitä oli vain kaksi, mutta kirkolliskokous hyväksyi aloitteemme yksimielisesti. Asioihin todellakin voi vaikuttaa”, Pekka Niiranen vakuuttaa.

Tarja Välimäki on ollut mukana aloitteissa, joilla keskusteluun on nostettu

seksuaaliseen häirintään puuttuminen sekä toiminnallinen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus.

”Joka aloitteesta tehdään perusteellinen selvitys. Vaikka aloitteesta ei tulisi innovaatiota, siitä käydään kirkolliskokouksessa julkinen keskustelu. Nämä asiat ovat merkittäviä seurakuntalaisten kannalta.”

Hallintovaliokunta taas on hyväksynyt ympäristövaikutusten arvioinnin osaksi päätöksentekoa. Kirkkohallitus siis vahvasti suosittelee, että seurakunnat ottavat ympäristöasiat huomioon johtokuntia, neuvostoja ja valtuustoja myöten.

Välimäki korostaa, ettei kirkolliskokous ole yhden ihmisen agenda vaan yhteistyötä, keskustelua ja hidasta vaikuttamista. Hänen mukaansa luottamushenkilön tehtävänä on seurakunnassakin avata sitä, mihin työvoimaa ja rahaa käytetään.

”Viime kyselytunnilla tein kysymyksen ikääntyneiden seurakuntalaisten toimijuudesta. Yhä suurempi osuus kirkon jäsenistä on eläkeikäisiä. Ovatko he toimijoita eivätkä työn kohteita tai vapaaehtoista työvoimaa? Entä millä perusteella työntekijän työpanosta ohjataan eri aloille?” Välimäki pohtii.

”Haluan vaikuttaa siihen, että kirkollinen byrokratia vähenee ja että seurakunta olisi paikka, johon on helppo tulla Jumalan sanan ääreen. Jotta kirkko voisi olla kirkko”, Pekka Niiranen summaa.

SINI-MARJA KUUSIPALO

Asetu ehdolle seurakuntavaaleissa 15.9. mennessä.

kuopionseurakunnat.fi/vaalit, siilinjarseurakunta.fi

KUOPION hiippakunnan kirkolliskokousedustajat.

KIRKOLLISET

TUOMIOKIRKKO

KASTETUT

Viljami Eino Alvar Nenonen, Kerttu Leona Hiltunen, Ruusa Fanny Lauha Asikainen, Frida Ilona Kairinen, Eino Antero Vuori

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jarno Antero Salonen ja Jutta Kristiina Wilander

KUOLLEET

Mirja Anna Inkeri Sormunen 73, Taavi Olavi Lehtolainen 84, Timo Antero Hieta 66, Leena Marjatta Heikkurinen 82, Helli Marketta Kinnunen 92, Kaarlo Antero Paldanius 79, Senja Annikki Lappalainen 92, Helli Eliisa Räsänen 91, Pertti Antero Salo 78, Hilikka Kyllikki Miettinen 94, Reino Tapio Eskelinen 81, Sinikka Kastehelmi Sihvo 79, Elma Hyönä 91, Niilo Augusti Happonen 89, Heikki Kaarlo Juhani Ursin 74

ALAVA

KASTETUT

Isla Beata Amalia Karjalainen, Aada Maria Kirsikka Koistinen, Iina Alina Korhonen, Saku Aarne Petteri Virtanen, Lyyti Tellervo Lieslehto, Samu Viljo Eemeli Hartikainen, Emilia Aleksandra Markkanen, Karoliina Hilja Marjatta Runtti

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Aleksi Valtteri Rauhala ja Tuija Hannele Kauhanen, Arto Hannu Olavi Elomaa ja Virpi Liisa Orvokki Malila

KUOLLEET

Väinö Kalevi Rissanen 96, Jukka Tapani Rahunen 39, Kari Jukka Juhani Oksman 64, Helli Mirjam Kauhanen 92, Eeli Jeremias Kokkonen 19, Arja Leena Karpansalo 73, Antti Olavi Keinänen 87, Hilda Kaarina Väänänen 91

JÄRVI-KUOPIO

KASTETUT

Luca Atte Tapio Kristian Pekkarinen, Vehmersalmi; Eedit Iida Aurora Hakkarainen, Nilsä; Aatos Vilho Jonninen, Muuruvesi; Leo Kaarlo Mikael Tikanoja, Riistavesi; Valtteri Toivo Viljami Rätty, Tuusniemi

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Pekka Heikki Samuli Föhr ja Anita Hannele Oksman, Sänneinen Santtu Alexander Hiltunen ja Jenna Katariina Kekäläinen, Juankoski
Joni Mikael Väätäinen ja Carita Pauliina Väänänen, Juankoski

KUOLLEET

Juha Pekka Taskinen 72, Nilsä; Mirja Anneli Asikainen 87, Muuruvesi; Eero Paavo Jauhiainen 79, Nilsä; Taina Irene Vehviläinen 87, Kaavi; Hugo Miettinen 83, Nilsä; Hannes Järveläinen 84, Juan-

koski; Hilikka Kyllikki Räsänen 93, Tuusniemi; Lauri Ananias Räsänen 89, Tuusniemi; Toini Kaisa Raatikainen 84, Riistavesi; Otto Eemeli Koistinen 84, Tuusniemi; Viljo Johannes Hyvärinen 82, Tuusniemi; Tuomo Tapani Rissanen 84, Juankoski; Lauri Olavi Pasanen 75, Kaavi; Tuomas Keinänen 74, Tuusniemi; Pertti Kusti Reijonen 83, Nilsä; Ellen Korhonen 91, Nilsä; Helvi Matilda Parviainen 93, Nilsä; Paula Karoliina Martikainen 39, Kaavi; Elvi Anneli Miettinen 62, Nilsä; Juho Taavetti Tuovinen 85, Tuusniemi; Toini Annikki Hakkarainen 94, Nilsä; Hilja Ester Nissinen 99, Vehmersalmi; Ilppo Oulas Miettinen 79, Kaavi.

KALLAVESI

KASTETUT

Amalia Aune Lydia Nevalainen, Lilia Lumi Elise Mulari, Eilo Seemi Taavi Marjakangas, Henri Markus Kalevi Laukkanen, Pyry Jalo Juhani Kauppinen, Venla Kerttu Sofia Niemelä, Minja Aava Emilia Hartikainen, Luukas Viljo Samuli Lemettinen, Eeli Wiljam Julius Vepsäläinen, Elli Lotta Linnea Thil, Iida Sofia Tikkanen, Onni Elias Holopainen, Hilla Aura Irene Kankare, Aleksi Väinö Antikainen, Tiina Leila Hannele Havula, Hilma Estel Riekkinen, Elli Marja Heinonen, Peetu Jalo Matias Naumanen, Viena Lovisa Lehto, Ilta Ilona Aurora Niemelä, Isabella Fiona Aurora Alexeev, Livia Aurora Tyynelä, Oiva Kasper Taskinen, Veera Kaisa Maria Nupponen, Lilja Aliisa Rintala, Aapo Armas Nikolas Vepsäläinen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Jani Matias Kokkonen ja Petra Marika Hyörtti, Markus Kalevi Koskinen ja Tiina Maria Pitkänen, Jani Juhani Pärnänen ja Tiina Susanna Kanniaainen, Jussi-Pekka Aapeli Eronen ja Marjut Päivikki Vuolle

KUOLLEET

Sylvi Tellervo Voutilainen 94, Risto Kusti Kvick 72, Riitta Maija Tellervo Alatalo 73, Eila Orvokki Räsänen 86, Raimo Olavi Tuomainen 80, Toivo Juhani Hyvärinen 88, Irja Kaarina Harle 95, Martti Olavi Vesterinen 89, Aira Tellervo Mattila 80, Väinö Ruuskanen 81, Kirsi Hannele Heiskanen 57, Väinö Kalevi Kinnunen 76, Elli Marjatta Nummi 75, Pirjo Anneli Luukkonen 78, Pirkko Anneli Harjunheimo 70

MÄNNISTÖ

KASTETUT

Vilja Fredrika Rosenberg, Manuel Otto Joakim Klasila, Miko Aaron Aukusti Rissanen, Alisa Emilia Pylkkänen, Jooa Olavi Henrik Muurainen, Tyyne Marjatta Nupponen

KUOLLEET

Yrjö Vilho Juurtela 85, Aino

Marjatta Keränen 83, Maija Eila Onerva Vepsäläinen 88, Sisko Tuulikki Helminen 73, Seija Elina Turunen 70, Irma Kyllikki Karvinen 93, Maija Annikki Ronkainen 86, Helmi Kaarina Räsänen 80, Antti Olavi Pirinen 81

PUIJO

KASTETUT

Venni Gregorius Pihanurmi, Luca Aabel Lehtonen, Eeli Eemeli Koskela, Lola Elsa Alissa Riipinen, Edwin Allan Karjala

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Vesa Pekka Prykäri ja Kaisa Maria Kajo

KUOLLEET

Leila Sinikka Viljanen 85, Kalle Touko Uljas Husso 58, Jukka Pekka Savolainen 31, Risto Reino Tomminen 81, Aarne Juhani Joki 78, Seppo Olavi Turunen 81, Tuomo Sakari Miettinen 55, Heikki Kortelainen 80, Erkki Johannes Pursiainen 80, Eino Antero Julkunen 98

SIILINJÄRVI

KASTETUT

Teo Ilmari Esaias Tapaninen, Reko Wiljami Kasanen, Hilla Ida Kristiina Asikainen, Ada Leana Alexandra Lyytinen, Viola Katri Cecilia Markkanen, Vili Rami Sakari Oтра-aho, Jesper Otto Joonatan Hätinén, Eveliina Amanda Rissanen, Oliver Otto Aukusti Rautiainen

AVIOLIITTOON KUULUTETUT

Joonas Mika Matias Kujala ja Jasmin Inka Emilia Kokkola, Tatu-Matti Savolainen ja Anna-Stiina Erbismann, Timo Marko Tapani Roivainen ja Heidi Pauliina Korhonen

KUOLLEET

Paavo Jukka Pekka Kohonen 67, Esko Pentti Sakari Poutiainen 78, Matti Antikainen 82, Irja Ahvenniemi 85, Onni Olavi Roivainen 87, Hannu Paavo Juhani Hyvärinen 48, Paavo Edvard Heikkinen 82, Veikko Aatami Kolari 91, Veijo Kalevi Kinnunen 71, Maire Annikki Siikavirta 73, Kerttu Irene Parviainen 93

Amazing grace!

How sweet the sound,
that saved a wretch like me!

I once was lost,
but now am found,
was blind,

but now I see.

Virsi 932:1

SANALLISTA

4. sunnuntai helluntaista

Publikaanit ja muut syntiset tulivat Jeesusken luo kuullakseen häntä. Fariseukset ja lainopettajat sanoivat paheksuen: ”Tuo mies hyväksyy syntiset seuraansa ja syö heidän kanssaan.” Silloin Jeesus esitti heille vertauksen: ”Jos jollakin teistä on sata lammasta ja yksi niistä katoaa autiomaahan, niin totta kai hän jättää ne yhdeksänkymmentäyhdeksän, lähtee sen kadonneen perään ja etsii, kunnes löytää sen. Kun hän löytää lampaansa, hän nostaa sen iloiten hartioilleen, ja kotiin tultuaan hän kutsuu ystävänsä ja naapurinsa ja sanoo heille: ’Iloitkaa kanssani! Minä löysin lampaani, joka oli kadoksissa.’ Minä sanon teille: näin on taivaassakin. Yhdestä syntisestä, joka kääntyy, iloitaan siellä enemmän kuin yhdeksästäkymmenestäyhdeksästä hurskaasta, jotka eivät ole parannuksen tarpeessa.”

(Luuk. 15:1–7)

Joku muu vai sittenkin mää?

Jokaisen meidän elämästä löytyy kadonneita lampaita. Niitä syntisiä ja langenneita, joista Jeesus puhuu. Heitä, joille toivomme kääntymystä. Kuka on kadonnut lammass sinun elämässäsi? Meille on tyyppillistä ajatella, että se on joku toinen. Tekstiä pohtiessani pysähdyin miettimään, olenko kadonnut lammas sittenkin minä itse?

On helppoa nähdä pahuus toisissa ihmisissä. Paljon kipeämpää on kohdata oma vajavaisuus, itsekkyyys ja pimeys. Silti ajattelen, että on tärkeää tuntea oma syntinsä. Kun levi-tän elämäni Jumalan eteen, en voi olla kaikesta ylpeä. Silti saan kokea Jumalan rakkauden ja saan jatkaa matkaa hänen rakastavan katseensa alla. Rakastettuna kykenen itsekkin rakastamaan. Jokainen meistä eksyy joskus. **Irja Askolan** sanoin: Armo jää. Ja oikeus huomiseen.

LAURA TANSKANEN
Vs. seurakuntapastori
Puijon seurakunta

HAUTAUSTOIMISTO
Länsivuori

*Perinteikäs,
täyden palvelun
hautausseurasto.*

Savonkatu 25, Kuopio
Puh. 017 261 6531, 040 512 1035
www.lansivuori.fi

Tietokoneapu
puhelimet & tabletit
**Kotitalous-
vähennys**
www.orden.fi
040 5844 045

PYYKKISATAMA
Pesula
Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128
Leväsentie 21, 70780 Kuopio
Puh. 044 989 4592
pyykkisatama.fi

Alina auttaa arjessasi

**Paikallisen Alinan monipuoliseen
valikoimaan kuuluu mm.**

- Hoiva- ja kotisairaanhoidopalvelut
- Kotityöpalvelut
- Lapsiperheiden kotipalvelut
- Hoitotarvikkeet

**MUISTA
KOTITALOUS-
VÄHENNYS**

Tilaa ilmainen kartoituskäynti!
044 355 5451
kuopio.puijonlaakso@alinahoivatiimi.fi
kuopio.keskusta@alinahoivatiimi.fi

Alina®
Kotona paras

www.alinahoivatiimi.fi

norlandia
Alina on osa Norlandiaa

**KIVI
PAJA** *Kiven
Kauneutta
Kunnioittaen*
20-vuotta

- Lisänimen kaiverustyöt
- Hautakivet ja entisöintityöt
- Pronssituotteet, Kivilyhdyt
- Paikallista palvelua

Kivipaja Sari Kämäräinen
Siunauskappelintie 2, Kuopio
myynti@kivipajasarik.fi
www.kivipajasarik.fi
puh. 050 575 0004

**HAUTAKIVET
SUORAAN VALMISTAJALTA**

VARPAISJÄRVEN GRANIITTI OY
Savonkatu 24, Ollinpuisto,
Kuopio, puh. 017 263 3408
Graniittintie 7, Varpaisjärvi
puh. 017 771 811
Myös lisänimen kaiverukset
ja kiven entisöinnit

XVIII BAROKKIKUOPIO –
VANHAN MUSIIKIN FESTIVAALI
20.–24.7.2022

**BAROKKI
KUOPIO**

2022:
tunto/tunne

WWW.BAROKKIKUOPIO.COM

PUIJON KIVI

**HAUTAKIVET
KAIVERUKSET
ENTISÖINNIT
MUUT KIVITYÖT**

PYÖRÄKATU 15, KUOPIO
Tervetuloa tutustumaan
myyntinäyttelyyn!
Puh. 017 282 9000
puijonkivi@puijonkivi.fi
www.puijonkivi.fi

**Mainosmyynti
Eine Kotamaa**
050 315 5849
eine.kotamaa@hillagroup.fi

Seuraava julkaisupäivä 31.8.,
varaukset 22.8. mennessä.

KUSTANNUS

**Sinulle
surun aikana**

Sururyhmä työikäisille

torstaisin 18.8., 25.8., 1.9., 8.9., 22.9., 6.10. ja 13.10. klo 17.30–19.15
Keskuseurakuntatalo Suokatu 22, C-porras, kerhohuone Samuli
Ohjaajat diakoniatyöntekijä Varpu Ylhäinen ja
pastori Lauri Kastarinen
Ilmoittautumiset viimeistään 18.7.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai toimistosuhteeri Marja-Leena Hintikka 040 4848 248,
marja-leena.hintikka@evl.fi@evl.fi
Lisätietoja Varpu Ylhäinen 040 4848 255, varpu.ylhainen@evl.fi
Lauri Kastarinen 040 4848 274, lauri.kastarinen@evl.fi

Sururyhmä eläkeikäisille

tiistaisin 9.8, 16.8, 23.8, 30.8, 6.9, 13.9, 1.11. klo 13–15
Puijon kirkko (ryhmätila) Taivaanpankontie 3
Ohjaajat diakoniatyöntekijä Riitta Murtorinne ja
vertaisohjaaja Raija Lampi
Ilmoittautumiset viimeistään 1.8.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätietoja Riikka Tiainen 040 4848 438, riikka.tiainen@evl.fi

Sururyhmä itsemurhan tehneiden omaisille

tiistaisin 30.8., 13.9., 20.9., 27.9., 18.10., 1.11. ja 15.11. klo 17.30–19
Alavan kirkko, neuvottelutila, Keihäskatu 5 b
Ohjaajat diakoni Kati Ukkonen ja pastori Juha Välimäki
Ilmoittautumiset viimeistään 15.8.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
Lisätietoja Kati Ukkonen 040 4848 325, kati.ukkonen@evl.fi
Juha Välimäki 040 4848 317, juha.valimaki@evl.fi

Tuusniemen sururyhmä

ensimmäinen tapaaminen tiistai 1.11. klo 13
Tuusniemi, monitoimitalo, Koivukuja 2
Ohjaajat pastori Paula Hagman ja diakonissa Pirjo Sonninen
Ilmoittautumiset viimeistään 21.10. Pirjo Sonninen 040 4888 627

Juankosken sururyhmä

ensimmäinen tapaaminen tiistai 25.10. klo 15
Seurakunnan virastotalon kokoushuone, Paasikoskentie 1
Ohjaajat aluepappi Eino Keihänen ja diakonissa Minna Puustinen
Ilmoittautumiset viim. 14.10. Minna Puustinen 040 4888 631

Riistaveden sururyhmä

ensimmäinen tapaaminen keskiviikko 14.9. klo 14
seurakunnan takahuone, Keskustie 2
Ohjaajat pastori Eero Kuikanmäki ja diakoni Leena Vartiainen
Ilmoittautumiset viimeistään 7.9.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai Leena Vartiainen 040 4888 608

Maaningan sururyhmä

torstaisin 29.9., 6.10., 13.10., 27.10., 3.11. ja 10.11. klo 10–11.30
Maaninkatalon Vorlokso, Maaningantie 32
Ohjaajat pastori Raija Jokela ja diakoniatyöntekijä Hanna Rasa
Ilmoittautumiset viimeistään 13.9.
www.kuopionseurakunnat.fi/sururyhmat
tai Hanna Rasa 040 4848 372, hanna.rasa@evl.fi

Sururyhmään voi osallistua, kun läheisen kuolemasta on kulunut
vähintään 3 kk. Ryhmien koko on enintään 8 henkilöä.

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPIO EV.LUT.
SEURAKUNNAT

Elämä solmussa? Puhu, se auttaa.

Palveleva
puhelin
0400 22 11 80
joka ilta 18–24

Palveleva
chat
ma–pe klo 16–20
(juhannuksesta
heinäkuun
loppuun)

KIRKON Keskusteluapu
evl.fi/kirkonkeskusteluapu

KIRJALLISTA

Heidi Jaatinen: Suvanto. Gummerus. 2021.

Koskesta suvantoon

ON VUOSI 1918. **Tuure Jauhaisen** runsaalla palvelusväellä ja ruotivaivaisilla laajennettu uusperhe Kiuruveden Kosken talossa elää sulassa sovussa, vaikka perheen poika **Paavo** vaikuttaa suojeluskunnassa ja navettapiika keittelee kahvia työväentalolla.

Kirjan herkullisinta antia on kuvaus Jauhaisen pojan vierailusta perhetuttavan **Victor Barsokevitschin** luona, onhan Victorin rouva **Adele Sallin** viettänyt lapsuutensa Kiuruvedellä.

Mutta ylivertaisin on kuitenkin kertomus **Mannerheimin** rennosta vierailusta Tuuren veljen, **Ananias Jauhaisen**, Suomen lihavimman miehen, kuistilla.

Usko on kirjassa vahvassa osassa, etenkin Kosken talon nuori **Stiina**-emännän on innokas seurakävijä. Ja kun paikkakunnan kirkolliseen elämään ilmestyy sieluja kohottamaan hurmoshenkinen **Elias Simojoki**, ei pitäjän naisväki enää tiedä, pitäisikö heidän keskittyä hartaseen sanankuuloon vai lumoutua pastorin palavasta katseesta.

Tarinan intensiteetti ja modernihko kieli ei yllä edeltäjän, kiitetyn *Koski*-romaanin tasolle, mutta ajankuvana ja paikallishistorian tallentajana teos on ehdottomasti tutustumisen arvoinen.

TERHI TUHKANEN-MARKKULA

SIILINJÄRVI

KASTEPUU täynnä symboliikkaa

Siilinjärven kirkossa otettiin käyttöön seurakunnan ensimmäinen kastepuu, johon jokainen seurakunnan jäseneksi kasteen kautta liitetty saa oman lehden.

Kastepuuhun lisätään vuoden mittaan jokaiselle seurakuntaan kastetulle oma nimetty tammenlehti. Visuaalinen ilme muuttuu viikko viikolta ja loppuvuodesta puu on täynnä lehtiä. Kastepuun koko on suunniteltu huomioiden Siilinjärvellä vuosittain kastettujen määrä – jokaisen kastetun oma lehti mahtuu puuhun varmasti. Kasteen yhteydessä perheeltä kysytään lupa, saako lapsen nimen laittaa kastepuuhun. Kastelehti liitetään puuhun kasteen jälkeisessä jumalanpalveluksessa, jossa lehden asettamisen voi tehdä joko perheväki, kummi, isovanhemmat tai seurakunnan työntekijä. Kirkossa esillä oleva puu kertoo kasvavasta seurakuntayhteisöstä. Samalla se muistuttaa kiittämään uusista seurakunnan jäsenistä ja rukoilemaan heidän puolestaan.

Kastepuun suunnitteli ja valmisti **Tiina Tiikkainen** Savonia-ammatti-

korkeakoulun muotoilun koulutusohjelman opinnäytetyönään. Suunnitteluprojekti aloitettiin jo Tiikkaisen opintojen alkupuolella, keväällä 2020. Tietävästi tämä on Suomessa ensimmäinen julkisena opinnäytetyönä tehty kastepuu.

”Halusin tehdä muutokieleltään raikkaan, yksinkertaisen, valoa ja kirkkautta säteilevän teoksen. Aurinko ja valo on jo aikojen alusta yhdistetty myönteisiin asioihin: elämään, voimaan ja Jumalaan. Kirkon karitsaikkuna ja seinien viiniköynnösten kaaret inspiroivat minua teoksen muutokieleessä”, Tiikkainen kertoo.

Teoksena kastepuu on täynnä symboliikkaa. *Rakkauden kaarisilta* nimensä se on saanut **Aale Tynnin** *Kaarisilta*-runon mukaan.

Materiaaleina kastepuussa on käytetty muun muassa juuttinauhaa, metallipainoja ja puuta, josta osa on peräisin kirkon vanhasta väliovesta.

”Halusin, että teos seisoo tämän kirkon ovesta saadun puun päällä eli

TIINA TIIKKAINEN ja Siilinjärven kirkon kastepuu.

ikään kuin rakentuu sille. Ristit ovat myös osa vanhaa ovea. Kaikki tämä puhuttelee minua suuresti.”

MERJA TAPIO

Kirkolla on hyvät tuotteet

Edustuksellinen demokratia toimii hyvin – yleensä. Puijon seurakuntaneuvostossa kokoukset sujuvat. Asiat ovat hyvin valmisteltuja, joten valtaosa niistä menee läpi esityksen mukaisesti. Joidenkin tiimoilta syntyy keskustelua. Harvoista asioista äänestetään. Tärkeistä asioista saatetaan keskustella pitkäänkin yhteistä viisautta hakien, ilman ryhmä- tai puolue-rajajoja. Sattuu joku joskus tarinoimaan pitkäänkin, tehtyä esitystä kumminkaan muuttamatta.

Neuvoston jäsenten arvoilla on merkitystä. Miten luottamushenkilö esim. suhtautuu tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen? Kirkolliskokouksen jäsenistä on noin 2/3 maallikkojäseniä. Ehdokkaat valitaan kirkkovaltuustojen maallikkojäsenten kokouksissa. Valtuutetut ovat usein myös neuvostojen jäseniä.

Edustuksellinen demokratia koki mielessäni pienen kolauksen, kun tuomiokapituli ei pitänyt yhteisen kirkkovaltuuston enemmistön kantaa toteuttamisen arvoisena. Valtuusto suositteli hallintorakenteiden keventämistä. Luottamushenkilöiden näkemys ohitettiin virkamiesvoimin.

Ovella ei kysellä jäsenkorttia.

Kirkon vahvuutena ovat hyvät tuotteet. Kirkko on avoina kaikille. Ovella ei kysellä jäsenkorttia. Ehtoollinen on yhteinen ateria, johon kaikki saavat tulla. Siinä ollaan

tasa-arvoisia ja yhdenvertaisia. Yhtä kaikki olemme opastusta ja armoa tarvitsevia.

Vainajan siunaus tuo lohtua suruun. Luo suvanto-paikan mieltä elämää. Hienoa, että hautaan siunaamisen saa myös kirkkoon kulumaton, mikäli vainaja on niin toivonut.

Avoliittoon siunaaminen on juhlan paikka. Arkea on riittäväsi. Kannattaa juhlaa vihkiparille sopivalla tavalla. Kyllä kanttori ja pappi kulkevat erilaisiin paikkoihin.

Kaste on henkilön ottamista seurakunnan jäseneksi, iloa uudesta elämästä. Suomessa kaste on myös usein niemenjulkaisutilaisuus.

Konfirmaatio vahvistaa tuota kastetta. Rippikoulu, riparit ovat onneksi Suomen nuorison suosiossa. Hienoa, että nuorille tarjotaan mahdollisuus pohtia elämänarvoja ja saada eväitä niiden punnitsemiseen muuttuvissa haasteissa.

Näiden kirkon tuotteiden tarjoamisedellytyksiä pyrimme luottamushenkilöinä tukemaan paikallis-seurakunnissamme. Tervetuloa mukaan. Syksyllä on vaalit.

JUKKA A. ORDÉN

Puijon seurakuntaneuvoston jäsen

KAMALA LUONTO

KIRKKO & KOTI

Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti.
109. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 31.8.2022

Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, puh. 017 158 111

Toimitusneuvosto Hannu Koskelainen, Niko Noponen, Jenni Niskanen **Painos** 73 670 kpl **Toimitus** Tulliportinkatu 27 LH 1,

70100 Kuopio **Viestintäpäällikkö, Kirkko ja koti -lehden päätoimittaja** Minna Siikaniva, puh. 040 4848 273, minna.siikaniva@evl.fi

Viestintäsuunnittelija Sini-Marja Kuusipalo, puh. 040 4848 234 **Visuaalinen suunnittelija** Tuija Hyttinen, puh. 040 4848 236 **Tiedottaja**

Heli Haring, osa-aik. puh. 044 414 4801 **Sihteeri** Katja Nenonen, osa-aik. puh. 040 4848 514 **Viestintäsuunnittelija** Merja Tapio, Siilinjärvi

puh. 044 7284 614 **Taitto** SLP Kustannus Oy **Ilmoitukset** Eine Kotamaa, puh. 050 315 5849, eine.kotamaa@slpmedia.fi **Tilaukset** 20 €/

vuosikerta **Jakelu** Suora Lähetys Oy **Jakelupalaute** www.suoralahetys.fi tai kuopio@suoralahetys.fi tai puh. 050 543 0854.

kirkkojakoti.fi, www.kuopionseurakunnat.fi, siilinjärvenseurakunta.fi

TYÖKEIKKOJA piisaa, mutta Johanna Keinänen aikoo ehtiä kesällä viettää aikaa myös toisessa kodissaan Siilinjärvellä.

KOMIIKASTA ja vähän muustakin

Johanna Keinäselle huumori on tärkeä työkalu, jonka avulla voi käsitellä vaikeitakin asioita.

Äkkäampi rouvashenkilö mennä viuhuuttaa potkukelkalla ja pysähty kameran eteen. Sote-uudistukseen liittyvät asiat ovat askarruttaneet kovasti ja tuohtunut rouva antaa kuulua, mitä hän on niistä mieltä.

Rouva on Tyyne Kettunen, eläkeläinen ja terveyspalvelujen suurkuluttaja Siilinjärvellä. Hän ei ole todellinen – mutta voisi aivan hyvin olla. Kyseessä on **Johanna Keinänen** luoma hahmo, joka on riemastuttanut suomalaisia jo kohta kolmekymmentä vuotta niin esiintymislavoilla kuin suosituissa YouTube-videoissakin. Hän on valmis ottamaan kantaa moniin yhteiskunnan ja ihmiselämän ilmiöihin, erityisesti sydämen päällä ovat sote-asiat.

”Tyyne syntyi aikoinaan tanssiteatteri Minimien lastenteatteriesitykseen. Aluksi hän oli mykkä hahmo, mutta myöhemmin häntä kehiteltiin puheliaampaan suuntaan. Lopulta Tyyne alkoi elää omaa elämäänsä ja hänelle alkoi tippua keikapyyntöjä, tanssijana, koreografina, koomikkona ja käsikirjoittajana tunnettu Keinänen kertoo Tyynen syntyhistoriaa.

Kirkossa saa nauraa

Tyyne Kettunen on esiintynyt vuosien varrella myös kirkon tapahtumissa ja koulutuspäivillä.

”Aika säännöllisesti Tyyneä on pyydetty seurakuntien tilaisuuksiin ympäri Suomen – ja mielellään hän niihin lähtee.”

Joskus törmää olettamukseen, että uskonto ja huumori eivät sovi yhteen.

Tai että kirkossa ei saisi nauraa. Keinänen näkee asian toisin.

”Mielestäni kirkossa saa nauraa ja huumori sopii sinne oikein hyvin. En ole koskaan kokenut mitään paheksuntaa, kun olen Tyyne Kettusen hahmosa kansaa naurattanut kirkollisissa yhteyksissä.”

”Itse asiassahan huumori on valtavan tärkeä voimavara elämässä. Se ei ole mitään tyhjäänpäiväistä ja jonninjoutavaa vitsailua, joka täytyisi pyrkiä sammuttamaan.”

Toisen elävän olennon kärsimyksestä ei voi tehdä komiikkaa.

Tyyne Kettunen on nähty monta kertaa seurakuntien tilaisuuksissa, mutta mikä on Johanna Keinänen suhde kirkkoon ja uskoon?

”Minulla on elämän pituinen uskosuhde, joka on vaihdellut vahvasta hengellisyydestä ateismiin. Se on ollut rikastuttavaa pohdintaa. Tämänhetkisestä tilanteesta sanoisin, että radio on auki. Olen siis vastaanottavaisena.”

Vaikeat asiat valokeilaan

Toiset koomikot ovat sitä mieltä, että mistä tahansa voi tehdä huumoria. Pyhiä asioita ei ole. Keinänen jää hetkeksi pohtimaan ajatusta.

”Huumorin tekemistä täytyisi lähestyä humanin arvomaailman kautta. Muuten huumorista saattaa tulla liian latautunutta tai syrjivää.”

”Kyllä minä näen sen niin, että toisen elävän olennon kärsimyksestä ei voi tehdä komiikkaa. Vaikeita asioita voi toki käsitellä huumorin avulla, mutta se pitäisi tuoda esille koomikon itsensä kautta.”

Hyvänä esimerkkinä tästä Keinänen mainitsee brittiläisen koomikon **Lee Ridley**n, joka on mykkä ja liikuntarajoitteinen. Puhetta hän tuottaa tietokoneen avulla.

”Minulla on ollut ilo nähdä hänen esiintyvän livenä. Ridley teki huumoria itsestään ja omasta kärsimyksestään saaden meidät nauramaan ja kohtaamaan omat ennakkoluulomme. Hän oli aivan loistava.”

Keinänen kertoo joskus lukeneensa luonnehdinnan, jonka mukaan komediaa syntyy, kun tragediaan yhdistetään ajan kuluminen.

”Tuo on mielestäni aika hyvin sanottu.”

Armo mielessä

Keinänen tekemä komiikka liippaa tietyllä tapaa läheltä kristinuskon periaatteita.

”Haluan komiikassani pitää ohjenuorana eettisyyttä ja armoa. Toisen ihmisen aito kohtaaminen ja kunnioittaminen ovat minulle pyhiä asioita, niin työssäni kuin ihan arkielämässäkin.”

Keinänen myöntää, että ihmisen kohtaaminen oikealla tavalla, kuunnellen ja arvostaen, ei välttämättä aina ole helppoa.

”Erityisesti näin kahden teini-ikäisen lapsen äitinä tuo periaate on monesti koetuksella.”

”Me olemme kuitenkin porukassa kaikki täällä ja vuorovaikutuksessa keskenämme. Jos vuorovaikutus ei pelaa, ei pelaa oikein mikään muukaan.”

Katkotut juuret

Esiintyvänä taiteilijana Keinänen iloitsee siitä, että tänä kesänä pääsee taas ihan oikeasti keikoille eri puolille maata.

”Uusin aluevaltaus on, kun esiinnyn Circo Aereon nykyiskesityksessä aloittelevana taikurina. Ja todellakin erittäin vahvasti tuettuna”, Keinänen nauraa.

Kesään kuuluu ehdottomasti myös oleilua Savon suvessa, onhan Keinäselä ja hänen perheellään Tuusulan ohella toinen koti Siilinjärvellä.

”Savo on tärkeä paikka, sillä juureni ovat syvällä näissä maisemissa”, Heinävedellä syntynyt ja siellä nuoruutensa viettänyt Keinänen pohtii.

”Apua, en voikaan enää sanoa niin. Vuodenvaihteessa nimittäin Heinävesi liitettiin Pohjois-Karjalaan eli savolaiset juureni katkottiin. Tässä pitää nyt totutella heimoidentiteetin muutokseen!”

Entä millaisia terveisiä Tyyne Kettusella olisi lukijoille näin sydänkesän ja lomakauden kynnyksellä?

”Levollista kesää kaikille ja pidetään toisistamme huolta – mutta ei liikaa.”